

Upravništvo: Ljubljana, Knaflejeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflejeva ul. 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
ročja se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.— po raznašal-
cih dostavljena Din 5.— mesečno.
Maribor, Grajski trg št. 7. Telefon
št. 2455.

Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

ZADNJA POT NJ. VIS. KNEZA ARSENA

V navzočnosti Nj. Vel. kralja, kraljevih namestnikov, zastopnikov tujih vladarjev, najvišjih odličnikov in velike množice ljudstva so včeraj pokopali na Oplenju pokojnega kneza Arseno Karadjordjevića

Ljubljana, 23. oktobra. m. Snoči malo po polnoči je skozi Ljubljano poslednjokrat potoval pokojni knez Arseno, čigar truplo so v krsti iz Pariza prepeljali v domovino. Na kolodvoru so se k sprejemu mrtvega kneza zbrali predstavniki naših civilnih in vojaških oblasti. Ob 23.40 je dospel gorenski brzdovlak, ki mu je bil priklopljen salonski voz, s katerim sta se pripeljala Nj. Vis. knez namestnik Pavle in Nj. Vis. kneginja Olga. Do prihoda tržaškega brzdovlaka sta Visočanstvi počakali v svojem vozu. Vlak s krsto kneza Arseno je prispel na postajo ob 0.07. Visočanstvi sta tedaj izstopili, da se v globoki žalosti poklonita mrtvemu knezu. Nato sta se Visočanstvi umaknili v svoj salonski voz in počakali, da je bil voz s krsto priklopljen garnituri dvornega vlaka. Z njim sta se ob 0.27 odpeljala tudi Nj. Vis. knez namestnik Pavle in Nj. Vis. kneginja Olga.

Iz Beograda na Oplenac

Beograd, 23. oktobra. AA. Truplo pokojnega kneza Arseno, očeta kr. namestnika Nj. Vis. kneza Pavla so danes pokopali v prisotnosti Nj. Vel. kralja Petra II., Nj. Vis. kneginje Olge, Nj. Vis. kneza namestnika Pavla, zastopnikov vlade in diplomatskega zbora v kripti zaobljubljene cerkve dinastije Karadjordjevićev na Oplenju.

Dvorni vlak, s katerim so pripeljali truplo kneza Arseno, je odpeljal s topičerske postaje ob 10.15 v Mladenovac. Z istim vlakom so prišli v Mladenovac spremljajoči pokojnikovo truplo Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vis. knez namestnik Pavle, kraljeva namestnica Kadenko Stanković in dr. Perović, minister dvora Antić, prvi adjutant Nj. Vel. kralja Hristić, guverner kraljevskega doma Jeremija Živanović, dvorne dame gospe Hadžić, Lozanić, Grujić, Srskić in Djundjerska ter člani civilne in vojaške kraljevske hiše.

V Mladenovac je dvorni vlak prispel ob 11.15. Velika množica je pozdravila ob izstopu Nj. Vel. kralja, Nj. Vis. kneza namestnika in Nj. Vis. kneginje Olge. Nato so vojni tovariši pokojnika iz let 1912-13, in sicer bivši komandant timočke divizije Dragotin Milutinović, komandant sumadinske divizije Milutin Marinović, komandant 2. polka konjeniške divizije Vojin Čolak-Antić ter komandanta 3. in 4. konjeniškega polka Jevrem Lazić in Savakić prenesli iz vagona truplo pokojnika v okrašeno črkalnico. Pred odhodom tužnega sprejeda je dvorni prota Mihajlo Popović, izvršil ob asistenci dveh duhovnov in enega diakona kratko spominsko cerkveno svečanost. Ob tej priliki je častna četa oddala častno salvo.

Žalni sprevod v Mladenovcu

Skozi Mladenovac, ki je bil okrašen z žalnimi zastavami, je sprevod krenil dalje v Oplenac. Na čelu sprejeda so podoficirji nosili križ in kolivo, nato so sledili vozovi z venci in z odlikovani kneza Arseno, tovariši iz let 1912-13, nato voz z duhovniki, potem pa vozovi Nj. Vel. kralja Petra II., Nj. kr. Vis. kneginje Olge in Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Sledili so vozovi s kraljevimi namestniki, dvornimi damami, in člani civilnega in vojaškega doma kralja. Za njimi se je zvrstila dolga vrsta Beograjanov in domačinov iz okolice, posebno iz Sumadije, z dijaki srednjih šol. Na vsaj poti od Mladenovca do Oplenca je tvorilo ljudstvo gost špalir.

Na Oplenju

Ob 12.15 so zvonovi s cerkve na Oplenju oznanili prihod pogrebne sprejeda. Pred cerkvijo je tvorila špalir vojaška četa z zastavo in godbo, en eskadron in ena konjeniška baterija kraljeve garde, trije eskadroni 5. konjeniškega polka kraljice Marije in drugi oddelek vojske. Prisotne je bil tudi občinski odbor iz Topole z večjim številom tamkajšnjih meščanov. Dva gardna podnarednika sta nesla v cerkev križ in koljivo, vojni tovariši blagopokojnega kneza Arseno pa so spremljali prenos krste, katero so podoficirji kraljeve garde postavili v cerkvi na katafalk. Na krsto je bila položena državna zastava s kraljevskim grbom in z vojaškimi znaki pokojnika, s sabljo, čapko in ikono. Tovariši iz vojnih let so se razmestili okoli krste kot častna straža. Za krsto so stopili v cerkev Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vis. knez namestnik Pavle, Nj. Vis. kneginja Olga, za njimi pa ostala dva kraljeva namestnika, dvorne dame, in oboje civilnega in vojaškega doma Nj. Vel. kralja.

Zastopniki tujih vladarjev in viad

Ob krsti so se zbrali tudi člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem, predsednik senata Mažuranić, predsednik narodne skupščine Čirić z obema podpredsednikoma in drugi. Diplomatski zbor je zavzel mesto ob levi strani oltarja. Bolgarskega kralja in bolgarsko vlado je zastopal bolgarski poslanik na našem dvoru Popov, grškega kralja in grško vlado je zastopal poslanik Bibica-Roseti, italijanskega kralja in cesarja in italijanskega

do je zastopal poslanik Mario Indelli, rumunskega kralja in vlado odpravnik poslov rumunskega poslanstva Gepleseu, predsednika Zedinjenih ameriških držav poslanik Brice Leyn, predsednika turške republike poslanik Hajdar Aktaj. Dalje so se zvrstili ostali člani diplomatskega zbora, zastopniki senata in skupščine, generaliteta na čelu z načelnikom generalnega štaba armadnim generalom Simonovićem, delegati mest Štipa, Prilepa in Kumanova, v kateri je po zmagi vkorakal pokojni knez na čelu naše vojske kot komandant konjeniške divizije. Opelo je opravil Nj. Sv. patriarh Gavriilo ob asistenci drugih visokih svečnikov.

V kraljevi zadužbini

Po končanem opelu je v globoki tišini imel patriarh Gavriilo govor, v katerem je obnovil spomine na težke dni iz dobe osvobojenja, v katerih je pokojnik kot komandant konjeniške divizije igral tako značilno vlogo.

Po končanem govoru patriarha so zvonovi naznanili konec tužnega opravila, oficirji in podoficirji pa so prenesli krsto v kripti. V kripti je patriarh opravil kratko spominsko cerkveno opravilo. Zatem so v kripti ostali samo Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vis. knez namestnik Pavle in Nj. Vis. kneginja Olga, da so se poslovili od blagega pokojnika. Ko so se vrnili iz kripe, so jim ponudili koljivo. Nato pa so položili krsto v kripti, vojaška četa pa je oddala častno salvo, dočim je topništvo oddalo 21 častnih strelav.

Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vis. kneginja Olga in Nj. Vis. knez namestnik Pavle so se nato z avtomobili vrnili v Mladenovac, odkoder so se z dvornim vlakom odpeljali v Beograd.

Madžarska odklanja vse predloge ČSR

Tudi najnovije predloge češkoslovaške vlade proglašajo v Budimpešti za nesprejemljive

Praga, 23. oktobra. Praška vlada je izročila včeraj madžarskemu opolnomočenemu ministru v Pragi načrt o rešitvi češkoslovaško-madžarskih vprašanj s priloženimi zemljevidi. Novi načrt praške vlade je bil takoj poslan v Budimpešto, kamor je dospel okrog polnoči.

Budimpešta, 23. oktobra. AA. MTI. Ponoči so došli novi češkoslovaški predlogi. Imređy je takoj začel proučevati nove češkoslovaške predloge, obenem z ministrom Kanyo in Telekyjem. Dopoldne je bila seja madžarske vlade, na kateri so pretresali te češkoslovaške protipredloge. Po končani seji je Horthy sprejel Imređyja in Kanyo, ki sta mu poročala o seji vlade. Kanya je zatem sestavil madžarske

protipredloge, katere so po ponovni konferenci med Imređyjem in Kanyo poslali v Prago.

Diplomatski sodruđnik MTI doznava, da novi češkoslovaški predlogi pomenijo napredek nasproti prejšnjim predlogom v toliko, da upoštevajo etnične meje. Ker pa tega principa ne uporabljajo za gotova mesta z znatnim madžarskim prebivalstvom, se smatra, da so tudi ti predlogi nesprejemljivi. Madžarski protipredlogi konstatirajo, da praška vlada ne želi priznati teh načel, ki so služili kot podlaga sporazuma v Monakovu. Madžarska vlada smatra, da ima pravico zahtevati realiziranje tega načela.

Imređy napoveduje novo notranjo politiko

Obljube in tolažbe češkoslovaškim Madžarom, ki bi jih rad pridobil za Madžarsko

Budimpešta, 23. oktobra. AA. Oficiozno glasilo vlade »Függet Lenczeg« prinaša uvodni članek izpod peresa ministrskega predsednika Imređyja. Članek naglašja, da so v sedanjih trenutkih tri veslele pokazale svoja prijateljska čustva nasproti Madžarski. Madžarska jim mora že zaradi starih in močnih zvez in interesov ter čustev pokazati hvaležnost tudi za ceno žrtve. Treba pa je poiskati pota sodelovanja z vsemi miroljubnimi sredstvi. Večji del uvodnika posveča Imređy madžarski notranji politiki. Madžarska država se mora od znotraj obnoviti, zaradi česar je brez-pogojno potrebno, da se čimprej izvedejo globoke socialne reforme. Pri tem se Madžarska ne sme posluževati sredstev, kakršna so znana v inozemstvu, temveč mora uporabljati one metode, ki odgovarjajo duhu madžarskega naroda. Posebno poudarja Imređy, da je treba doprinesiti vse žrtve za močno madžarsko vojsko, da mora v javnem in privatnem življenju triumfirati krščanska morala, da mora prenehati nasprotstvo med socialnimi razredi in da se mora v javnem življenju vzpostaviti ena hierarhija, izključno na realnih zaslugah in brez-pogojno na socialnih mislih. Treba je zemljo dati onim, ki jo obdelujejo, in ki so v času zgodovinskih izkušenj pokazali svojo vdanost domovini, da bi mogli vsi posamezniki na Madžarskem nemoteno delati in priti do blagostanja. Treba je izvesti gotove korake, s katerimi naj se prepreči taka zloraba, ker na

Madžarskem tvorijo kristjani veliko večino, posebno kot kmeti in je treba te sloje podpreti z vsemi sredstvi. Madžarska se mora osvoboditi tujece, kolikor so samo paraziti. To je edina pravična pot, po kateri morajo iti Madžari, združeni v vdanosti okoli poglavarja države regenta Horthyja. Madžari morajo vedeti, da so oni majhen narod med velikimi narodi, zedinjeni po enaki volji, pa vendar lahko Madžari zavzemajo odlično mesto v zgodovini narodov. Za to pa je predpogoj disciplina, red, spoštovanje in lastni prava krščanska politika, inspirirana z narodnim duhom in močno vojsko.

Kemal Ata Turk na poti okrevanja

Ankara, 23. oktobra. AA. DNB: Po današnjem zdravniškem bulletnu je nevarnost v boleznih Kemala Atatürka izginila in je Kemal Atatürk na poti okrevanja. Zaradi tega se zdravniški bulletni ne bodo več izdajali.

Poljska bo priznala režim generala Franca

Varšava, 23. oktobra. AA. Pat doznava, da namerava poljska vlada priznati nacionalistično vlado generala Franca v Španiji in da bo poslala v Burgos svojega stalnega zastopnika.

Nemčija terja kolonije

Berlin zahteva vrnitev vseh nekdanjih nemških kolonij brez oziroma na to, kdo jih danes upravlja

Berlin, 23. oktobra. AA. DNB: Nemška diplomatska politična korespondenca piše danes o poskusih gotovih angleških krogov, da bi napravili zmedo v razpravljanju o vseh vprašanih kolonij v vseh delih angleškega imperija. S tem očitno in-scenirajo po gotovem načrtu manifestacije, da si strani Nemčije ni bil dan noben povod, s katerim bi se hotel sprožiti kompleks vprašanih kolonij, na ta način, da bi se nemškimi željam postavili nasproti čim najbolj nemogoča sredstva in argumenti. Na drugi strani pa se vidi tendenca, da bi se Nemčiji vsilil rok, kdaj naj se to vprašanje razpravlja, če mogoče z negativnim uspehom za Nemčijo. Umevno je, da tak maneuver nikakor ne more vplivati na Nemčijo, niti na njene akcije, bodisi da ta

maneuver izhaja z merodajne ali s privatne strani. Nemčija za sebe ne zahteva ničesar, kar po pravici pripada komu drugemu. Toda nemški rajh zahteva za sebe ono posest, ki ji je bila nekdanj odzeta na podlagi lažnih trditvev. Pri tem ne igra nobene vloge dejstvo, kateri državi je bil tedaj poverjen mandat za upravljanje nemških kolonij. Zdravi smisel pravice potrjuje kolikor kasneje, toliko nujneje, da mora biti končno odstranjena krivica in da tisti, komur je bilo upravljanje kolonij poverjeno, vrne to onemu, komur je bilo odvzeto z napačnimi argumenti. Tako pojmovanje rajha izključuje vsako potvoro in krivo tolmačenje dejstev. Inicijativa za reševanje ni v rokah Nemčije, temveč v rokah vseh onih, ki nosijo odgovornost.

Japonska in Anglija

Proglas japonskih nacionalistov odklanja vsak kompromis z Anglijo

Tokio, 23. oktobra. AA. Havas: Nacionalistična organizacija za propagando »Šunko« objavlja manifest, v katerem se ostro protivi vsakemu sporazumu med Anglijo in Japonsko. Proglas je objavil veliki japonski dnevnik »Simbum« na celi strani, vendar pa v svojem komentarju podčrta, da tako stališče tako zvanih zmernih elementov ograža sadove zmage, ki so jo dosegli tisoč lojalnih oficirjev in vojakov, žrtvujoč svoje življenje. Japonska razpolaga danes z veliko moralno močjo složenega naroda, morda najsloženjšega na vsem svetu, razen tega pa ima zelo zmerno vojsko in mornarico, konsolidirano gospodarski položaj in neizčrpne možnosti zalaganja življenjskih potrebščin. Anglija je pa nasprotno pokazala, da ne more braniti svojih pravic in interesov v južnem delu Tihiga morja brez pomoči Japoncev. Zato so Japonci odločno proti vsakemu kompromisu z Anglijo.

Hongkong, 23. oktobra. AA. Reuter: Angleški veleposlanik Clerker, ki je včeraj potoval iz Hankova v Čing-King, je kategorično demantiral vesti, po katerih bi Anglija in Nemčija nameravali posredovati med Kitajsko in Japonsko.

Položaj v Hankovu

Hankov, 23. oktobra. AA. Havas: Zaradi evakuacije velikega dela civilnega prebivalstva je življenje v Hankovu popolnoma zamrlo. Vse trgovine so zaprte, prometa pa ni skoro nobenega. Kitajska električna centrala je ustavila obratovanje. Francoska in angleška koncesija dobivata tok od angleške električne centrale. Vsak trenutek se pričakuje, da bo prenehal delovati tudi vodovod. Tuje koncesije so odredile vse potrebne korake opreznosti, da se zagotovi voda in električni tok mestu. Vladi ne vozijo. Škoda radi večeršnjega bombardiranja ni velika.

Tokio, 23. oktobra. AA. Havas: Kitajske čete se na vsej fronti ob Jangeju umikajo proti jugu ob železniški progi Hankov - Kanton in po cestah, ki vodijo iz Vusanga v Juso.

Japanci 40 milj pred Hankovom

Sanghai, 23. oktobra. AA. DNB: Japonske čete, ki operirajo ob Jangeju, se nahajajo 40 milj od Hankova. Severne čete so prekoračile mejo med provincama Honan in Hopej.

„Odslej sem samo navaden državljani“

Bivši prezident dr. Beneš o svojih načrtih

London, 23. oktobra. AA. »Sunday Chronicle« prinaša sledečo izjavo bivšega predsednika Češkoslovaške dr. Beneša:

Odslej sem samo navaden državljani in se zaradi tega trudim samo, da uredim svojo lastno bodočnost. Razen tega mi je sedaj nemogoče govoriti o nedavnih dogodkih. Bodočnost in usoda Češkoslovaške je sedaj v rokah vlade, torej v najkompetent-

nejših rokah. Samo kaki »nadprekoje« bi mogli prerokovati, kaj bi se v bodočnosti moglo zgoditi. Svoje osebne stvari na Češkoslovaški, sem uredil tako da morem bivati v inozemstvu, kolikor časa bom smatral to za potrebno. Ponavljam, da nečem dati nikakih političnih izjav niti intervjujev, niti v Angliji, niti v Ameriki.

Preiskava o sofijskem atentatu

Sofija, 23. oktobra. AA. (BTA) Po uradnem poročilu, ki je bilo izdano zvečer, sodna preiskava o umoru načelnika glavnega generalnega štaba generala Pejeva in majorja Stojanova še ni končana. Po dosedaj zbranih podatkih se domneva, da je ta zločin osebno delo atentatorja Vaseva Kirova, neuravnovešenega človeka komunističnega tipa, ki je že od svoje otroške dobe kazal

nagnjenost h kriminalnim činom. Ze pred par leti je Kirov ubil župana iz svoje vasi, zaradi česar je bil obsojen. Zapustil je pisno državno tožilcu, iz katerega se vidi, da mu je bilo mogoče do svoje osebne reklame in da je iz teh razlogov izvršil zločin, potem pa ubil samega sebe. Preiskava se nadaljuje.

Kongres Zveze planinskih društev

Za predsednika je izvoljen dr. Tomišek iz Ljubljane, za tajnika pa dr. Ivan Pretnar, predsednik SPD

Beograd, 23. oktobra. p. Tu je bil danes 13. kongres Zveze planinskih društev kraljevine Jugoslavije. Kongres je zasedal v dvorani Inženjerskega doma, kjer je bila danes otvorjena tudi posebna razstava, ki prikazuje razvoj našega planinarstva od osvobojenja do danes. Ze včeraj so bila na delovni seji kongresa rešena vsa vprašanja, danes pa je bilo v navzočnosti delegatov vseh planinskih društev v državi in številnih odličnikov slavnostno zborovanje. Po objavi predlogov večerajšnje delovne seje, ki so bili soglasno odobreni, so sledili referati in poročila. Obširno poročilo o delovanju Zveze je podal njen generalni tajnik dr. Pretnar iz Ljubljane, ki je v svojem poročilu orisal prizadevanja Zveze za

rešitev raznih važnih tujsko-prometnih problemov. Blagajniško poročilo je podal g. Vilhar iz Ljubljane, o reševalni službi v planinah pa je poročal dr. Bogdan Breclj iz Ljubljane. Za organizacijo vodnikov je zopet poverjeno dr. Miha Potočnik. Za predsednika Zveze je bil izvoljen dr. Fran Tomišek iz Ljubljane, za podpredsednika pa Alfonz Heinz iz Zagreba in inž. Stanoje Nedeljković iz Beograda. Glavno tajništvo je zopet poverjeno dr. Pretnarju. V resoluciji, ki je bila sprejeta ob koncu, predlagajo celo vrsto sprememb v uredbi za pospeševanje tujskega prometa. Posebna resolucija se zavzema tudi za olajšave članom planinskih društev pri potovanjih po morju.

Volilno gibanje

Beograd, 23. okt. p. Iz vseh krajev države prihajajo poročila o živahnem volilnem gibanju. Sporazum, ki je dovedel do osnovanja bloka opozicijskih skupin, je naletel po vseh državah na silno ugoden odmev. Iz vseh krajev prihajajo poročila, s kakim zadovoljstvom so povsod sprejeli ta sporazum, v katerem vidijo velik korak na poti h konsolidaciji notranjih prilik. Po ureditvi načelnih vprašanj se sedaj povsod sestavljajo kandidature, se izbirajo kan-

didati ter se vrše vse priprave za odločilno volilno borbo.

Danes so bile po vsej državi tudi številne konference zaupnikov JNS, na katerih so razpravljali o kandidaturah. Kljub umiku g. Demetrovića bo JNS nastopila tudi povsod na Hrvaškem, deloma skupno s KDK, deloma z lastnimi kandidaturami na listi dr. Mačka. Danes je odpotoval iz Beograda v Zagreb narodni poslanec Karlo Kovačević, ki bo imel prihodnje dni celo vrsto konferenc in sestankov s somišljeniki JNS na Hrvaškem.

Kronika od sobote do ponedeljka

Ljubljana, 23. oktobra

Nedelja je bila v splošnem precej mirna, ne na policiji, ne na reševalni postaji, ne na sprejemnem uradu splošne bolnišnice do večera niso imeli razburljivih opravil. Okrog 18. ure pa so morali reševalni avtomobili kar trikrat zapored na cesto.

Na Cesti na Rožnik je nekaj minut pred 18. uro postal žrtev prometne nesreče upokojeni primarj dr. Fran Goestl, bivši dolgoletni vodja ljubljanske umobolnice, eden najuglednejših predstavnikov naše psihiatrije in znani strokovni pisatelj. Ko se je v mraku vračal s sprehoda proti mestu, ga je podrl neki avtomobilist in mu prizadel precejšnje rane na nogi, bati pa se je treba tudi kakšnih notranjih poškodb. Nekaj minut pozneje je na vogalu Kop tarjeve ulice in Poljanske ceste žandarmerijski poročnik Janez Bregar, stanujoč na Cesti 29. oktobra, z motociklom zavozil v avto, ki mu je privozil nasproti. Bregar si je pri padcu zlomil nogo. Na cesti so ga pobrali ljudje in ga prenesli na reševalno postajo, od koder so ga prepeljali na kirurški oddelček. Kmalu nato so bili reševalci klicani še v Vošnjakovo ulico, kjer je 61-letni delavec Valentin Supan s Stočic tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo.

V soboto ponoči pa so morali reševalci pohetati na Poljski pri Litiji, da pripeljejo 17-letno Zoro Žagarjevo in 30-letnega or-

ganista Lojzeta Papeža na kirurški oddelček. Poljski župnik se pravkar seli. Pri selitvi sta mu pomagala Žagarjeva in organist. Ko so odpeljali baliz, se je voz, na katerem sta oba sedela, utrgala zavora, da se je prevrnil. Žagarjeva in Papež sta dobila precej hude poškodbe po glavi. Oba imata vrtni lobanji.

30 sekund ljubezni

Drama je v soboto polni hiši občinstva nudila izredno lep, vesel večer. Prvkrat so igrali Benedettijevo veseligrro »Trideset sekund ljubezni« v režiji prof. Šesta in inscenaciji inž. arh. Franca ter z Danilovo, Jermanom, Kraljem in zanimivem, kočljivem ljubezenskem trikotu. Komedija obravnava težkih zapletov in smeha polno zgodbo o mladi zdravnikovi gospe, ki se, nevedča volana, popelje nekaj metrov z avtomobilom, podre na cesti mladega moža, si nakopije na glavo 150.000 lir odškodnine, a se s ponesrečencem, ki jo na tistem obožuje, nazadnje poravnava za oeno poljuba, dolgega 30 sekund. Tisto, kako do tega drugega poljuba ne pride, pač pa do nekoga drugega, ki je še mnogo dražji od njega, ker zahteva ljubezen samo — vse to daje od konca do kraja čez mero prilike za zadrego in smeh. Bilo je mnogo navdušenega odobravanja, pa tudi mnogo cvetja igralcem. Odlično uprizorjena in igra na komedija bo po pravici še mnogokrat polnila hišo.

Slana je »zagvišnok« pomorila

skoraj vse jesensko cvetje — Nato: sončna nedelja

Za lepe sončne dni, ki jih preživljamo med jeseni, je narava izterjala davi precej strogo, kruto odkupnino. V jutrnjih urah je nad mestom in ljubljanskim poljem prisnil mraz, ki je njavim in vrtovom prinesel strupeno slano, da so vsi poljski pridelniki in povrtnina, ki jih ljudje še niso spravili pod streho, urpeli precej hudo škodo. Zalosten je bil danes pogled zlasti na številne skrbno gojene vrtove na periferiji Ljubljane, kjer je slana pokosila cele gredice pozno-jesenskega cvetja, zlasti krizantem, namenjenih okrasitvi grobov za praznik vseh mrtvih Temu godnjemu mrazu pojde na rovas, da bo letos pred 1. novembrom primanjkovalo cvetja in da mu bodo cene narasle. A kljub vsemu smo tudi danes srečevali po mestu vse polno ljudi, zlasti deklet in starih gospa, ki so hoteli proti Sv. Križu s kupi jesenskih rož v naročju, da je v zraku in prostoru že zažive občutek, kakršne nas zvezema pred vsemi svetimi Mnóžice Ljubljancev pa so izkoristile izredno lep, čeprav malo hladen dan, da so pohitele na izlete v okolico in proti Gorenjski.

Tudi z dežele smo prejeli več poročil o uničujoči slani. Iz Zasavja so nam sporočili: V noči od sobote na nedeljo je slana pobelila vso dolino. Seveda pa je prva

letošnja slana pred tedni napravila veliko več škode, saj je v mnogih krajih v doini pa tudi v višje ležečih krajih poparila ajdo. Sedanja slana je le še dopolnila, kar je po prvi ostalo. Ze v soboto zvečer je kazalo, da se bo čez noč zjasnilo. Skrbni gospodarji in gospodinjice so se zbalji za jesenske cvetice in so prekrili krizanteme, dalje in druge pozno jesenske cvetice s pokrivali ali »skrnicijs«. Ti so si oteli rože, drugim pa je slana pomorila ves kras vrto.

Zjutraj je bilo neobičajno mrazo in so bili tudi travniki pod tankim srebrnim ledom. Čeprav je barometer znatno padel, smo imeli krasno sončno nedeljo. Pred dnevi je barometer napovedoval močan vremenski preobrat. Deževalo pa je le en dan. Niti toliko ni bilo dežja, da bi se za spoznanje avignila Sava. Malokdaj imamo tako nizko vodno stanje in tako čisto vodo kakor zadnje dni. Ribiči, ki so kanili današnje nedeljo na ribo, so morali narče preložiti na kasneje, kajti ribarjenje v čisti vodi je brez blagoslavlja. Lepo jesensko nedeljo so spet izkoristili mnogi ljubitelji rib. V soboto so bili v naših kostanjev gordev ali pa na izlete. Precej je bilo posetov na Sv. Gori, Sv. Planini in drugih zasavskih hriboh.

Danes zadnja prilika, da se nasmeje v komediji **Amor v fraku** KINO MATICA 21-24 ob 16., 19., 21.

Brzi turnir za prvenstvo Ljubljane

Prvak je ljubljanski šahovski klub

Odbor združenih ljubljanskih šahovskih klubov, ki mu predseduje arhitekt Zupan, je v soboto zvečer priredil na verandi gostilne »pri Jerici« brzi turnir za prvenstvo Ljubljane, ki so se ga udeležili vsi ljubljanski šahovski klubi. Zanimanje za prvo prireditel v zimski sezoni je bilo veliko in je turnir v vsakem pogledu odlično uspel. Nastopili so najboljši naši šahisti, zmagalo pa je seveda favorizirano moštvo ljubljanskega šahovskega kluba, ki so ga razen priznanih prvorazrednih igralcev sestavljala tudi nacionalna mojstra Preinfalk in Furlani.

Borba je bila izredno zanimiva od vsega začetka. V I. kolu je imelo prvo moštvo LŠK za nasprotnika drugo moštvo svoje- ga kluba in čeprav so bili med to osmerico prav dobri igralci, je rutinirana prva garnitura gladko zmagala in odstopila le pol točke. Še večji uspeh pa je zabeležil Amater, ki je z 8 točkami dosegel celo 100% nasproti »Lovšnu«, ki je imel pač najslabše moštvo izmed vseh sodelujočih. Med Amaterjem in LŠK I. se je nato razvila dramatična borba za prvo mesto. V II. kolu je zmagal LŠK zaradi večje rutine nasproti zelo dobremu Triglavu s

5,5 : 2,5. Amater pa je premagal Šentpetra 5 : 3 in je bilo tako stanje izenačeno. Odločitev je padla že v naslednjem kolu, ko sta se srečala oba favorita. Državni prvak je to borbo sigurno odločil v svojo korist s 5,5 : 2,5 in se tako postavil na čelo lestvice, ki ga ni več oddal. Z vsakim naslednjim kolom je razliko še bolj povečal, premagal je po vrsti Železničarja in Šentpetra s 6,5 : 1,5. Lovšina pa celo s 7,5 : 0,5 in dosegel skupno 39 točk od 48 možočin.

Ko je bilo prvemu moštvo LŠK prvenstvo že zagotovljeno in je kazalo, da bo Amater sigurno zasedel naslednje mesto, se je Triglav v silnem finišu približal Amaterju. Vse nade na 2. mesto je Amaterju prekrhalo šele drugo moštvo LŠK, ki ga je premagalo s 4,5 : 3,5, zaradi česar sta imela Amater in Triglav enako število točk.

Končno stanje je bilo naslednje: 1. LŠK I 39,2. in 3. Amater in Triglav po 28,4. Šentpetra 24,5. LŠK II 23,5. 6. Železničar 20,5 in 7. Lovšni 20 točk.

Po končanem turnirju, ki ga je v splošno zadovoljstvo vodil g. Erker, je sledila neprijetna zabava.

robstvu, pod gospodstvom tujega, njim sovražnega tlačitelja. Bili so narod revežev in zatiranecv, ki ni imel svoje države. Zgodaj so izgubljali svojo narodno samostojnost. Med njimi pa so se nastajali močni, močni in vplivni tujci, ki so ga iz mest in gradov gospodarsko izžemali in si prizadevali, da zatro vsakršen gospodarski in kulturni dvig. To je bila najbolj žalostna doba Jugoslovancev ko se med njimi še ni oglašala narodna zavest. Toda težnja po naščevanju nad izkoriščevalci, ki se je prvič vidneje pojavljala v kmetijskih uporih, s silo zatrla, se je ohranjala od roda do roda, podedovana od zatiranega očeta na zatiranega sina. Ko je nekako v istem času vzporedno prišlo do prvega umikana Turkov z balkanskega ozemlja, so začeli za njimi slovanski narodi dvigati glave. Vendar je ljudstvo živelo v tako težkih razmerah pod pritiskom sovražnega plemstva, da je poteklo še dolgo časa, preden so se začeli pojavljati prvi znaki solidarnosti med zatiranimi narodi, ki nikjer niso imeli vplivnih prijateljev. Velik in nekako prvi pomembnejši napredek je tlačenim narodom prinesla Napoleonova Ilirija, pod katero so bili vsaj za kratko dobo združeni deli Slovencev, Hrvatov in Srbov. Ljudje, ki so bili vzgojeni v jugoslovanskem in vseslovanskem duhu, so bili po tolikih vojnah ob izbruhu svetovne vojne že pripravljene in toliko zreli, da so znal! tedanje dogodke obrniti v prid ideji skupnosti Jugoslovancev. Uporniško razpoloženje, ki je čelo zatirano skozi stoletja je prišlo na plan in razrušilo države tlačiteljev. Danes lahko s ponosom ugotovimo, da je Jugoslavija naravna, zgodovinska in ne le slučajna tvorba. S klicem »Zivela Jugoslavija« je zaključil predavatelj izvajanja in

njegovemu pozivu so se zbrani stoji odzvali s trikratnim »Zivela«. Pod vodstvom pevovodje g. Premelca pa je pevski odsek »Sloge« zapel državno himno. S prisrčnim odobravanjem je občinstvo nato sprejelo tudi S. Gregorčičevo »Mojim slavilcem«, ki jo je z občutkom deklamiral gđ. Gorkičeva. Po zahvali g. Sane na vsem sodelujočim je pevski zbor zapel še »Hej Slovania«, ki je med občinstvom tako vzgala, da so jo z zborom peli stoji tudi vsi drugi. Zastopnica TKD »Atene« ga. Marija Krofta je občinstvu napovedala, da se v okviru »Soče« že nekaj časa snuje ženski krožek, ker čutijo članice prav v današnjem času močnejšo potrebo po tem, da ne bi bile le marljivje in zveste pomočnice članov, temveč tudi iniciativne delavke kot čuvarice domačega ognjišča. Zastopnik Zveze kmečkih fantov in deklet pa je v kratkih potezah pojasnil prizadevanja in cilje Zveze, ki gre za kulturnim, gospodarskim in nacionalnim prepovedom slovenske in jugoslovanske vasi, pa pričakuje podpore in razumevanje širokih krogov naše javnosti. Občinstvo se je nato še precej časa zadržalo v prijetnih pomenkih, ki so jih poživljale narodne pesmi.

Smrt vojnega dobrovoljca Antona Kovača

Ljubljana, 23. oktobra. V soboto je umrl za ustvaritel Jugoslovanske zasluzni mož, vojni dobrovoljec g. Anton Kovač, pekovski mojster in posestnik iz Rožne doline. Polkojnik se je iz ruskega ujetništva javil v oktobru 1916 leta k dobrovoljcem v Odesi, kjer je bil dodeljen 7. pešpolku, II. dobrovoljske divizije. Po končani podoficirski šoli se je javil v I. bataljon, ki je bil poslan iz Rusije po dolgi poti čez Ledeno morje, Anglijo in Francijo na solunsko bojišče, kamor je dospel aprila 1917 leta. V sestavi 8. pešpolka se je udeležil znamenitega proboja solunske fronte in borb pri Nišu ter je v zmagovitem pohodu dospel s polkom v Subotico. Dragega vojnega tovariša ohranimo vojni dobrovoljci v trajnem spomnu.

Vojni dobrovoljec! Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani vabi vse svoje ljubljanske tovariše na pogreb pokojnega vojnega dobrovoljca Antona Kovača. Pogreb bo danes ob 16. iz hiše žalošni Rožna dolina, cesta V, št. 15 na pokopališče na Viču.

Novi ljubljanski prota pride iz Siska

Sisak, 23. oktobra. V kratkem bo zapustil Sisk pravoslavni prota g. Bogdan Matković, ki je imenovan za novega pravoslavnega protojereja v Ljubljani. V Sisku je prebival nekaj nad 17 let. G. Bogdan Matković je po rodu iz Bosanske Petrovca. Šest razredov gimnazije je dovršil v Gospiću, ostala dva v Zagrebu, naker je dovršil tudi pravno fakulteto. Služboval je nekaj časa kot odvetniški pripravnik, potem pa je vstopil v pravoslavno bogoslovje v Sremskih Karlovcih. Svečeniško službo je vršil v Plaškem in v nekaterih krajih v Srgu. Ko je prišel v Sisk, je bilo tam komaj 640 pravoslavnih vernikov, zdaj pa jih je že 1880. Za novo pravoslavno cerkev v Sisku je prota Bogdan Matković zbral nad 750.000 din, a iz raznih razlogov doslej se ni bilo mogoče pričeti z zidavo. S svojim sodelovanjem pri kulturnih društvih si je prota Bogdan Matković pridobil v Sisku splošne simpatije. Za to mu prebivalci Siska pripravljajo za 30. t. m. prisrčno odhodnico.

Požar v Pečovniku pri Celju

Celje, 23. oktobra. Danes okrog pol 1. je nastal na podstrešju stanovanjskega in gospodarskega poslopja posestnika Karla Kovača nad ribjimi vališcem v Pečovniku pri Celju požar, ki se je kmalu razširil na vse ostrešje. Ob postanku ognja posestnika Kovača in njegove žene ni bilo doma, v hiši je bil samo Kovačev najemnik, ki je stanoval v postrešni sobi in pa dva Kovačeva otroka. Vsi so se pravočasno rešili. Sosedje so takoj pritehli na pomoč, znosili so skoraj vso opremo iz gorečega poslopja. Na pomoč so pritehli tudi celjski gasilci z motorno brigado. Gasilci so ožnj kmalu pogastili, zgorelo pa je vse ostrešje in pri gašenju je bilo poškodovano tudi vse ostalo poslopje. Škoda znaša okrog 30.000 din in je delno krita z zavarovanino. V tem poslopju je nastal že pred leti požar in tudi takrat je zgorelo ostrešje. Tokrat je ožnj najbrž zanetila iskra iz poškodovanega dimnika na podstrešju.

Triumph trajno goreča peč za drva
OKUSNA CENENA
Ogromen prihranek na kurivnu
Proizvod Osječke ljevalnice železa i tvornice strojeva d. d., Osijek

ZNA SI POMAGATI
»Zakaj pa vzamete vedno Janezka s seboj, kadar greste v klet po vino?«
Hlapec: »Veste, gospodar mi je naročil, da moram neprestano živjeti, kadar grem v klet, No, zdaj Janezek živi, jaz pa pijem.«
DOBLJENA STAVA
Oče in mati sedita na verandi. V sobi naenkrat močno zaženketu. Mati prestrašena vzdihne: »Stavim, da je paglavac razbil dragoceno vazo.«
Tedaj pa pomoli skozi vrata glavo Jožek in pravi: »Mamica, stavo si dobila.«
V SOLI
Učitelj se je trudil, da bi neposlušnim učencem dopovedal, kaj je dolgočasne. »Kako pravimo človeku, ki neprestano govori in govori, četudi ga nihče ne mara poslušati?«
Učitelj se oglašil: »Nepotrebnikov Mihče.«

Sreski odbor JNS v Ljubljani

poziva vse svoje člane, somišljenike in prijatelje, ki še niso utegnili preveriti se, ali so vpisani v volilni imenik, da to storo

danes in jutri!

Tajništvo JNS posluje v Kazini, II. nadstropje, danes neprekinjeno od 8. do 20. ure, jutri pa od 8. do 18.

Predsedstvo

Šest let Doma in šole

Zadovoljivi uspehi na gimnaziji za Bežigradom

Ljubljana, 23. oktobra. Dopoldne okrog enajste je predsednik g. prof. Stopar otvoril na bežigraski gimnaziji šesti redni letni občni zbor društva »Doma in šola«. Predsednik se je zahvalil za številni obisk. Nato je dr. Fajdiga predčital zapisnik lanskega občnega zbora, ki nudi lepo sliko delovanja upravnega odbora. Vse leto so se revnim dijakom delile podpore bodisi v perilu, obutvi, obleki ali v gotovini, lepo število dijakov pa je dobivalo brezplačen zajtrk; na gimnaziji se je ustanovila kuhinja za najrevnejše učence.

Zapisnik je bil odobren in poročila so podali še blagajnik g. prof. Sivec, knjižničar g. prof. Pugalj in predsednik nadzornega odbora g. ravnatelj Hočevar. Posrebno poročilo je podal predsednik g. Stopar. Poudaril je namen društva, ki je na eni strani vzdrževanje tesnih stikov med starši in profesori, na drugi strani pa blažitev socialne bede med dijaki. Ni potrebno, da samo profesori obveščajo starše o učenčevem uspehu ali neuspehu, prav tako naj bi tudi starši obveščali šolo o vsem kar bi moglo služiti vestnemu profesorju za orientacijo.

V preteklem poslovnem letu sta se vršila dva važna rediteljska sestanka, na katerih se je razpravljalo o prečitih vprašanjih šole. Akademija ob materinskem dnevu je prinesla lepe rezultate tudi v vzgojnem oziru. Društvo je vselej prisločilo na pomoč tam, kjer je bila pomoč najbolj potrebna. Društvo ima podporno knjižnico za revne dijake, vendar je kljub temu, da so tudi v tekočem letu nabavili veliko število novih knjig, teh še vedno premalo. Težkoča je zlasti v tem, da so vsako leto potrebne nove knjige in tako odidejo lepe vsote v nič.

Visoki milijoni za štajersko perutnino

Zanimivosti s kongresa za rejo štajerske kokoši

Maribor, 23. oktobra. V gornji dvorani Uniona je bil, dopoldne II. kongres za rejo štajerske kokoši, ki ga je v imenu banke uprave otvoril inž. Janez Oblak iz Ljubljane. Pozdravil je navzčne posebno zastopnika kmetijskega ministristva inž. Drecuna zastopnika savske banovine dr. Nemčana ravnatelja Rodoška kot zastopnika mestne občine mariborske, šefa mariborske policije dr. Trstenjaka, nadalje vse sreske kmetijske referente, zastopnike banovinskih kmetijskih zavodov dravske banovine, zastopnike kmetijske zbornice in ostale.

Nato je inž. Oblak v kratkih obrisih poudarjal pomen kongresa. Dejal je, da perutninstvu danes še ne posvečamo one pažnje, ki jo v zvezi s strukturo kmetijskega kakor tudi narodnega gospodarstva, dravske banovine zasluži. Perutninstvo, zlasti reja kokoši predstavlja kot del živinoreje vir odličnega, lahko prebavljivega in lahko pristopnega živila vseh slojev. Dohodki perutninstva v narodnem gospodarstvu so med dohodki drugih panog kmetijstva na vidnem mestu. Iz statističnih podatkov je razvidno, da smo lanske leto izvozili iz Jugoslavije jajc v vrednosti 123 milijonov din, žive in zaklane perutnine pa v vrednosti 174 milijonov din. Reja kokoši mora biti našim kmetijam vir dohodkov tudi takrat, ko ninajo drugih dohodkov. Slabe izkušnje kokošerejskih farm potrjujejo, da v Sloveniji te in ostane temelj kokošereje kmetško gospodarstvo. Zato kokošereje v Sloveniji ne smemo ločiti od kmetijske gospodarstva in je ne smemo uvrščati med rejo malih živali. Ko proslavljamo 25 letnico začetka smotrne reje štajerske kokoši, moramo iz rezultatov dosedanjega dela z zadovoljstvom ugotoviti, da zahtevam kmetiča štajerske povsem ustreza naša domača, štajerska kokoš. Drugi perutninski

Dijaška kuhinja posluje že dve leti in je 33 učencev dobivalo v njej brezplačen zajtrk. Nabavljajna zadruga državnih železničarjev je dajala dnevno 7 litrov mleka brezplačno in je društvu zelo pomagala. V bodočem poslovnem letu pa bo dajala 10 litrov mleka. Gospa podpredsednica Majcnova je intervenirala pri direktorji drž. železnice v korist onih dijakov, ki se morajo dnevno voziti z vlakom v šolo. Uvrščen je bil nov vlak zanje, tako da so lahko prihajali v šolo tik pred poukom.

Število članov se je letos dvignilo na 459. Dohodki so bili razveseljivi, za kar gre posebna zahvala dobrotnikom, ki so prispevali naravnost kavalerske zneske. Tako banovina, mestna občina ljubljanska, Nabavljajna zadruga, Trboveljska Premogokopna družba in nekateri zasebniki so darovali po tisoč dinarjev. Banovinska zadruga šolskih knjig pa je darovala knjig za tisoč dinarjev. Knjižničar g. prof. Pugalj je ponovno izrazil željo, naj bi se končno že ukrenilo nekaj za večjo stalnost knjig, da bi ne bilo treba vsako leto nabavljati novih.

Ker so vsi dosedajni člani upravnega odbora izredno delavni in poštrovni, je bil ponovno izvoljen stari odbor, izvršile so se nekatere izpremembe. Ker prihaja v šolo 215 dijakov z vlakom in vsi ti nimajo nikjer prostora, kjer bi prebili čas po pouku do odhoda vlaka in so bili tako prepuščeni cesti, je začelo društvo razmišljati o možnosti kako bi tem preskrbelo zavetišče. Društvu je prisločilo na pomoč župnik Zakrajšek, ki je za manjšo odškodnino ponudil svoj prostor na razpolago za zgodnje popoldanske ure. Medtem je prišel tudi odgovor od banovine, da je v namen zavetišča že odoben kredit 4 tisoč din.

kongres naj služi kot važen mejnik na polju pospeševanja perutninstva, predvsem poglavitni smotnega dela in ouchevanja gospodarske lastnosti štajerske kokoši, ki je bila že pred 25 let za naše razmere spoznana in priznana kot najboljša kmečka kokoš.

Sledilo je poročilo g. Gosčka, ki je v imenu ocenjevalnega odbora poročal da je odbor ocenil rastavljajce in da hoo nagradjeni dobili diplome in denarne nagrade preko sreskih načelstev.

Sledilo je poročilo sreskega referenta g. Martina Zupanca iz Maribora, ki je poročal o razvoju štajerske kokoši. — Inž. Boris Venko iz Gornjeje grada je orredal o temi: Reja štajerske kokoši na kmetih, g. Josip Gosak iz Teharja je poročal o razširjenju štajerske kokoši po Sloveniji s posebnim poudarkom: »Štajerska kokoš na šolskih dvoriščih«. G. Lavoslav Gosar iz Ljubljane je nato predaval o pospeševanju reje in odbiri štajerske kokoši ter o smernicah za bodoče pospeševalno delo. Dejal je, da deluje danes v dravski banovini 33 rejskih središč. Med temi je najstarejše pri Kuhn-Tauschu v Razvanju in Twicklu in Krčevini pri Mariboru. Inž. Jože Erpič iz Ljubljane je poročal o produktivni sposobnosti štajerske kokoši. Dr. S. Zibert iz Ljubljane je referiral o ukrepih za doseg zdravja in odpornosti štajerske kokoši. Dr. Jože Lavrič iz Ljubljane je podal splošen pregled o produktivni v Jugoslaviji in posebno v Sloveniji, o potrošnji jajc, o mednarodni trgovini jajc, o izvozu jajc in perutnine iz Jugoslavije.

Naposled je bila soglasno sprejeta resolucija, v kateri so zbrani vsi predlogi posameznih referentov. Namen predlogov je kako reja štajerske kokoši čim bolj razširiti med našimi kmetovalci.

Obče znano dejstvo je, kako rastline čutijo svetlobo, hrepene po njej, shirajo in umrejo, če je ni. Na podlagi teh dejstev so znanstveniki postavili domnevo, da imajo tudi rastline organe vida, seveda pa ne v taki sestavi, kakršne so živalske oči. Poslednja izkustva opazovalcev po potrjujejo. Odkrili so, da so svetlobni organi rastlin na vrhnji kožici listov. Zato se vsak list trudi, da bi se plosko obrnil proti viru svetlobe, da bi svetlobni žarki padali nanj pravokotno. Nekemu profesorju se je po dolgotrajnem proučevanju z mikroskopom posrečilo določiti natančno sestavo organov, ki jih imenuje »rastlinske oči«. To so neke posebne celice v kožici listov, ki svetlobo direktno in v trenutku občutijo. Razen tega nam pa profesor zaenkrat ne ve več drugega povedati.

Postanek imena »Kanada«
Ogromno ozemlje na severu Severne Amerike se imenuje Kanada. Bilo je nekdo francoska kolonija in je pozneje prešlo v last Anglije. Postanek imena je zanimiv, četudi preprost.
Kmalu po odkritju Amerike so Novi svet preplavaljali španski »conquistadores«, ki so brskali po ogromnem kontinentu, da bi našli zlata ali drugačnega dragocenega plena. Upi prvih se niso hoteli uresničiti. Namesto zlata so našli le divjo deželo, tu in tam pokrito z neprodinimi gozdovi, ledenimi jezeri in prekrizano z deročimi rekami. Vrhu vsega je bilo tudi podnebje nekam. Nejevoljni in razočarani so negotosljubno deželo označevali z besedami »Aca Nada« (Aka nada), kar pomeni približno: »Ničesar ni«. Te besede so ostale v spominu kanadskim Indijancem, ki so jih radi ponavljali, saj so spoznali, da z njimi še najbolj odzenejo vsiljive tujce.
Ko so se mnogo let pozneje naselili po ozemlju Francozov, so menili, da je Aca Nada krajeno ime, pa so se ga posluževali tudi sami. Pozneje sta se obe besedi zvezali in ščasoma izgubili začetnico. Nastalo je novo ime: »Kanada«.

Rastline imajo oči
Znanost je že davno potrdila, da ima rastlinsko kraljestvo, čeprav se tako zelo razlikuje od živalskega, vendarle svoje smotno življenje, svojo posebno občutljivost in nekaj, kar do malega odgovarja čustvom.
Dognano je, da se vrtnica in reseda smrtno sovražita. Ako denemo vrisčke obeh v skupno čašo, drug drugega ubijajo. Opažovalci drug trdijo, da se deli obeh rastlin drug drugemu bližajo in se ob dotiku medsebojno zapletejo kakor ob boju.

Sladkorno drevo
Evropa pozna sladkor razmeroma malo časa, domačinom mnogih krajev Severne Amerike pa je znan že tisočletja. Zahvalja za to gre posebnemu drevesu, ki mu pravijo sladkorno drevo. Ni nič v sorodu s sladkornim trsom, ki uspeva samo v toplem podnebnju. Spada med iglavce in najdemo ga v britski Kolumbji ter po zapadnem predelu Kanade. Sladkor se izceja iz iglastih listov v pajčevinastih nitkah in se gromadi v male kosme, podobne šcepcom bombaževine. Ščasoma se sladkor tudi na vseh nalepi in drevo je videti, kakor če bi sneg naletel nanj. Botančno spada drevo med jelke in njegovo znanstveno ime je »Pseudotsuga Douglasii«. Druga njegova posebnost je, da izloča sladkor samo, kadar raste v svojem prvotnem kraju in nikjer drugje ne, a tudi v svojem kraju le, če ni v gošči.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Sportna nedelja

Sedmo kolo v ligi

Ljubljano je odneslo na XI. mesto

Iz Skoplja so se belo-zeleni rešili s tesnim porazom — Senzacija dneva sta bili včeraj zmagi Hajduka in varaždinske Slavije

Ljubljana, 23. oktobra. Sedmo kolo v ligi je za nami. Še štiri nas čakajo letošnji jesen, zadnje novembrsko nedeljo bo konec teh skrbi in uganjav za letos.

Današnji spored je bil kompleten. Glavni dogodek je bil v Beogradu, kjer sta se merila oba beograjska kandidata za naslov državnega prvaka, nas Ljubljancane posebej pa je skrbelo, kako bo šlo belo-zelenim v daljnem Skoplju, kjer se niti najboljšim iz te družbe ni godilo posebno dobro.

Ljubljana se je rešila tujea igrišča v Južni Srbiji z zelo častnim izidom, nič slabšim, s kakršnim se je moral tamkaj zadovoljiti sam BSK. Poročilo pravi, da je enajstoričnik pri najtesnejšem porazu tudi sicer napravila dober vtis. Razlika golov se Ljubljani ni mnogo poslabšala, toda v tabeli jo je odneslo še za eno mesto nižje, zdaj že na enajsto. Ta padec pa izvira danes očitno, ker je varaždinska Slavija proti vsemu pričakovanju odnesla iz Sarajeva obe točki — s prvo letošnjo zmago — in zlezla z boljšim kolednikom na prejšnje mesto Ljubljane.

V Beogradu sta se oba »družba« končala z čelivito točko. BSK in Jedinstvo sta gotovo s tem izidom bolj zadovoljna, kakor pa njuna nasprotnika, kajti BSK je klub precej slabši igri obdržal svojo pozicijo na vrhu, Jedinstvo pa se je na tujem terenu poceni otreslo zelo nevarnega Baska.

Državni prvak Hašk je šel po kostanj

Gradjanski (S) : Ljubljana 2 : 1 (0 : 1)

Skoplje, 23. oktobra. Ljubljana je šla danes na dolgo in tudi težko pot v Skoplje. Čeprav je skopljanski Gradjanski v zadnjih tekmah in sicer v ligaških in tudi prijateljskih pokazal precej slabo formo, se vendar niso ljubljani dajali preveliki izgled za zmago, zlasti zaradi tega, ker je igrala prvič na tujem terenu v Skoplju. Prebivalstvo Skoplja je zaradi dokaj slabe forme domačega moštva z veliko nestrpnostjo pričakovalo izid današnjega srečanja.

Pred približno 1500 gledalci sta moštvi nastopili v naslednjih postavah: Gradjanski: Demić, Jovanović, Nikolić, Ristić, Simonović II., Simonović I., Cveto-ković, Bogojević, Atanasijević, Stangljević, Čemerkić.

Ljubljana: Pogačnik, Cegljar, Bertonec, Vodišek, Pupo, Čeboni, Janežič, Serčer, Mrak, Gozdar, Erber.

Gradjanski je danes zaigral mnogo bolj kakor v zadnjem času. Moštvo je bilo zelo odlično in je pokazalo tudi več smisla za skupno igro, kar velja posebej za drugi del igre. Njegova zmaga je bila povsem zaslužena. V precejšnjem delu igre so bili domačini izrazito v premoči in, če bi bili imeli malo več sreče in spretnosti pred nasprotnikovim golom, bi bili to premoč lahko tudi izrazili v višjem rezultatu. V prvem polčasu se je mnogo igralo na terenu Ljubljane, ki je bila v glavnem le defenzivna. Toda domači so igrali precej neurejeno in brez pravega sistema, medtem ko se je Ljubljana predstavila z igro dolgih pasov. Njena hitra krila so z naglim prenašanjem žoge povzročila ozražala gol domačim.

Po odmoru se je slika močno spremenila, zlasti potem, ko je Gradjanski izenačil. Skoplje je zdaj zaigralo z veliko večjim poletom in bolj preudarno in je igra sploh postala bolj razburljiva. Bolj ko se je bližal konec, bolj je publika verovala v domačo zmago. Toda močna in solidna ljubljanska obramba je z veliko poštvovalnostjo uspešno branila svoje svetišče. Oba branilca sta bila v izborni formi, posebno se je med njima odlikoval rutinirani Bertonec. Krilski vrsta je bila najslabši del enajstoričnika. V napadu je zlasti uspejal Erber na levem krilu, v celoti pa se mora reči, da je ljubljanska enajstoričnik zapustila v Skoplju najbolj vtis. Domači so bili do zadnjega vsi dobri, posebno pa je uspejal vratar Demić in branilec Jovanović, pa tudi še nekateri drugi.

V poteku igre je treba zabeležiti naslednje glavne dogodke:

V 20. minuti dobi žogo levo krilo Erber, izvrstno uide več nasprotnikom ter iz neposredne bližine neubranljivo zabije vodilni gol za L. 1:0 za L. Do odmora ostane tako! Po odmoru izenači g. Matošić. Atanasijević v 21. min. Zmagoviti gol pade središču v 28. min. tega polčasa po Blagojeviću, ki z glavo ujame krasen center Čemerkića.

Tekmo je dobro sodil g. Nenković iz Kragujevca.

Bask : Jedinstvo 3 : 3 (2 : 0)

Beograd, 20. oktobra. V prestolnici sta bila danes dva »družba«, ki sta prinesla po napetih in razburljivih igrah dva neodločena rezultata. Kljub močnemu dežju se je zbralo na igrišču Jugoslavije okoli 6000 oseb, ki so hoteli videti nastop Haškovega zmagovalca Jedinstva proti Basku in pa borbo med BSK in Jugoslavijo.

V prvi igri se je kar od začetka zdelo, da bo Jedinstvo hudo poraženo zapustilo igrišče. V 7. min. je prosti strel proti J. in Dimitrijević pošlje žogo v mrežo. 1:0 za Bask. V 20. min. lepa kombinacija Tirnanić-Lah, ki odda na levo krilo, odkod Sarić iz bližine pošlje še drugič med drogeve. 2:0 za Bask. V 23. min. mora Tomasević zaradi blezure zapustiti igrišče in Bask igra odlej do konca samo z 10 igralci. Lah preide na desno krilo, Tirnanić pa v sredino. Rezultat se do odmora ne spremeni.

V drugem polčasu morajo Baskovci v težko obrambno bitko, ki pa je ne vzdržijo do konca. Jedinstvo se sedaj znaide, spretno izrazi Tomasevićev odločnost ter močno napada. Bask doseže sicer v 20.

v vroči Split in je moral pustiti obe točki tamkaj. To je že drugi zaporedni poraz Haškovega moštva in težko bo še ta enajstoričnik imela kaj besede pri razdelitvi prvih treh mest v tabeli.

Gradjanski iz Zagreba je imel najlažje delo in ga je opravil kakor se spodobi, s štirimi goli in dvema točkama sebi v dobro.

Ligaško tekmovalje se bo nadaljevalo že prihodnje nedeljo, in sicer po naslednjem sporedu: v Beogradu BSK - Bask in Jedinstvo - Jugoslavija, v Zagrebu: Hašk - Gradjanski (S), v Sarajevu Slavija (S) - Gradjanski (Z), v Zemunu Sparta - Hajduk in v Varaždinu Slavija (V) - Ljubljana.

Prvstvena tabela danes ni doživela velikih sprememb in so potrebne le nekatere neznatne izmenjave v njeni sredini in pa glede Ljubljane in varaždinske Slavije. Do prihodnje nedelje je njena slika naslednja:

BSK	7	6	1	0	19:5	13
Jugoslavija	7	5	1	1	15:8	11
Gradjanski (Z)	7	5	0	2	22:6	10
Hašk	7	4	1	2	14:12	9
Hajduk	7	3	2	2	14:8	8
Bask	7	3	2	2	13:11	8
Jedinstvo	7	3	1	3	16:17	7
Gradjanski (S)	7	3	1	3	11:16	7
Slavija (S)	7	1	2	4	10:15	4
Slavija (V)	7	1	1	5	11:17	3
Ljubljana	7	1	1	5	5:17	3
Sparta	7	0	1	6	3:21	1

V naslednjem naša poročila:

min. iz Tirnanićeve solo-akcije še tretji uspeh (3:0) za Bask, toda sedaj se moštvo popolnoma sesuje. V 26. min. je kot proti Basku, ki ga strelja Živković in že je 3:1 za Bask. V 36. min. je prosti strel proti Basku. Dimitrijević hoče rešiti, toda zadene lastna vrata. 3:2 za Bask. V 38. min. doseže Živković še tretji gol in rezultat je izenačen.

Jedinstvo je igralo precej surovo. Napad je bil najboljši del moštva. Pri Basku so bili dobri zlasti Tirnanić, Lah in srednji krilec Čabrić.

Tekmo je sodil g. Gligoričević, ki je precej oškodoval Baska.

BSK : Jugoslavija 1 : 1 (1 : 0)

V drugi tekmi je BSK izgubil svojo prvo točko v letošnjem jesenskem tekmovalju v ligi. Po dolgem je danes v enajstoričnik nastopil spet popularni Moša Marjanović, ki pa to pot ni mogel posebno navdušiti občinstva. Tudi v tej igri sta bila poteka obeh polčasov precej različna. Do odmora je BSK predvedel prav lepo igro ter se je nekaj časa kar igral z Jugoslavijo kakor mačka z mišjo. Bil je tehnično in taktično na višini, vendar je ves čas zablil en sam gol, in še tega, kakor nalašč, po bivšem igralcu Jugoslavije Zečeviću v 10. min. Velike zaosluge za ta gol ima tudi desno krilo Glišović, ki je bil sploh najboljši igralec v BSK-ovi enajstoričnik.

V drugem polčasu se je slika precej izpremenila. Jugoslavija je prešla v napad, vendar ni znala izkoristiti mnogih zrelih prilik. V 3. min. sodnik zaradi off-side ne prizna gola, ki ga da Moša v 19. min. pride lep center z leve strani Jugoslavije in Aca Petrović izenači. Sedaj postane na igrišču bolj živahno. Jugoslavija je kar vidno v premoči, toda do številčnega uspeha ne pride. Za presojilo sil obeh moštev je treba zabeležiti razmerje kotov, ki je bilo 10:1 v korist Jugoslavije.

Kakor rečeno, je bil BSK v prvi polovici boljši, zlasti v napadu, dobro je delal in krilski vrsti Lechner. Jugoslavija je igrala po odmoru z velikim elanom ter je imela zlasti dobro obrambo.

Sodnik g. Vasa Stefanović je zagrašil nekaj napak, zlasti glede presoje foulou T. Z.

Slavija (V) : Skoplja (S) 2 : 1 (0 : 1)

Sarajevo, 23. oktobra. Današnja prvenstvena tekma med varaždinsko in sarajevsko Slavijo se je na splošno presenečenje končala z zmago gostov v razmerju 2:1 (0:1). Za prvi nastop varaždinske Slavije je vladalo v Sarajevu izredno zanimanje in je bil na igrišču skoraj rekordno obisk. Zmaga Varaždincev je bila popolnoma zaslužena, ker so predvedli izvrstno igro, v kateri je bil odločen zlasti napad. Prvi gol za domače je dal v prvem polčasu Vidović, v drugem polčasu pa Pavletić izenačil; kmalu nato pa je Bradaška, ki je bil vidno najboljši igralec, zabil zmagonosni gol. Varaždinci so zadnjih 15 minut igrali samo z 10 možmi, ker si je njihov vratar pri nesrečnem padcu zlomil ključnico. Po tekmi je občinstvo Slavijo živahno akklamiralo.

Sodil je dobro g. Mika Popović iz Beograda.

Hajduk : Hašk 3 : 1 (1 : 0)

Split, 23. oktobra. Danes je bila v Splitu pred 3000 gledalci odigrana prvenstvena tekma med Hajdukom in Haškom. Hajduk je zmagal zaslužen.

Domačini so že takoj v začetku začeli ostro napadati in pritisnili goste v kazenski prostor. Gol je že večkrat visel v zraku, toda Haška je spremljala sreča, ker se je žoga večkrat odbila od prečke, večkrat pa je tudi z uspehom posegel vmes vratar Žmara. Že pri 15 minut je bilo proti Hašku pet kotov in gostje se nikar niso mogli znajti, zlasti zaradi dobre igre Hajdukovih krilcev vrste Sele v drugem polčasu se je Hašk nekoliko osvobodil pritiska in uprizoril več napadov preko Medarčića, toda ostali igralci niso bili na mestu.

V 25. min. prvega polčasa je Matošić iz gneče zabil neubranljiv gol za Hajduka. V drugem polčasu je bil Hašk nekoliko boljši, a še zmerom slab za današnjega nasprotnika. V 10. min. je Muljačić zabil drugi gol, v 35. min. pa je Matošić iz 16 metrov daljave povišal že na 3:1. Hajduk je danes izvedel izvrstno igro, zlasti je bilo odlično desno krilo Muljačić, dobra pa sta bila tudi Lemešić in srednji krilec Rafanelli. Pri Hašku je bilo slabo vse moštvivo razen vratarja Žmare, tako da ni zaslužilo niti častnega gola. Šibki so bili zlasti branilci in krilci, predvsem Gajer.

Kranj, Celje in ČSK

vodijo od danes dalje v treh skupinah ljubljanskega I. podsavezne razreda

Ljubljana, 23. oktobra. V tekmovalju za prvenstvo LNP je zmerom kaj narobe. Nekaj terminov so bile sitnosti zaradi prepovedi igranja, in so bile številne tekme odgojene, danes pa spet zaradi svečanosti na Oplencu v Ljubljani ni bilo mogoče izvesti celotnega sporeda.

V ljubljanski skupini so igrali namesto štirih samo dve tekmi, med katerimi je najbolj presenetljiv ljubljanski popoldanski spored, ki je Kranju pomagal do vodstva v tabeli. Tudi zmaga Bratstva nad Kovinarjem je po sedanjih formi zmagovalca zelo, zelo tesna. V celjski skupini so Celjani »skoraj« pobrali še dve točki in vodijo dalje, toda tekma z Olimpom je bila predčasno zaključena, treba le počakati, kaj bodo glede preostanka rekli pri LNP.

V mariborski skupini so Čakovčani na svojih tleh visoko odpravili najhujšega konkurenta Zelezničarja in se lahko že smatrajo za letošnjega jesenskega prvaka v tej skupini.

Pregled po številkah v vseh treh skupinah bomo objavili v redni izdaji »Jutra«.

Ljubljanska skupina

Kranj : Hermes 5 : 1 (2 : 0)

Kljub negotovosti, kako bo prav za prav z današnjim nogometnim sporedom, je nogometna enajstoričnik SK Kranja šla na pot v Ljubljano. Z njo je prišlo tudi precej njenih prijateljev, ki so tvorili tudi glavni del občinstva, to pa zato, ker ljubljanski gledalci danes zaradi večeršnjih vest, da se nogomet ne bo smel igrati, skoraj ni bilo na igrišču.

Kranjčani so zaigrali z velikim poletom in so bili ves čas igre tudi v lahni premoči, kar jim je prineslo visoko in zaslužen zmago. Hermežani so nastopili precej oslabiljeni in so razen tega zaigrali tako raztrgano, da niso mogli biti enakovredni nasprotnik zelo razpoloženim gostom. Med njimi se je v napadu odlikoval Jež, bivši igralec Ljubljane, ki je sam zabil dva gola. V krilski vrsti je ugaljal Senica, v obrambi pa Martelanc. Pri domačih je za silo zadovoljil vratar, vsi ostali pa so bili pod običajno formo.

Gole so zabil za Kranj: Jež (2) ter Senica (iz enajstmetrovke), Djukić in Vreček po 1, za Hermes pa je spravil v mrežo častni gol Turk. Kranjčani so razen tega zastrejali še eno enajstmetrovko. Tekmo je dobro sodil g. Camernik.

Bratstvo : Kovinar 1 : 0 (1 : 0)

Jesenice, 23. oktobra

Danes je bila na igrišču Bratstva prvenstvena nogometna tekma med jeseniškima rivaloma, ki ji je prisostvovalo precej gledalcev. Agra se je končala z zasluženom zmago Bratstva, toda tako tesno, da ne ustreza poteku igre. Bratstvo je bilo namreč ves čas tekme v premoči, čeprav je nastopilo s štirimi rezervami. Moštvo Kovinarja je nudilo samo močan odpor, v ostalem pa ni pokazalo mnogo. Desnega branilca je moral sodnik zaradi prevroče igre postaviti na hladno. Pri Bratstvu so pokazali skoraj vsi dobro igro, najboljši pa je bil srednji krilec Zavrl, ki je tudi iz kazenskega strela v prvem polčasu zabil efektini gol in s tem postavil rezultat dneva. V napadu je bil najboljši Abram. Pri Kovinarju je bila obramba najboljša, ostali pa so bili precej povprečni.

Sodil je g. Marjan iz Ljubljane zelo dobro in objektivno in si Jeseničani v bodoče še želimo sodnikov njegovih sposobnosti.

Celjska skupina

Celje : Olimp 2 : 0 (0 : 0)

Celje, 23. oktobra. Danes popoldne je bila na Olimpovem igrišču prvenstvena tekma med obema kluboma, ki pa jo je moral sodnik zaradi krivde nekaterih igralcev Olimpa predčasno zaključiti. Tekmi je prisostvovalo okrog 300 gledalcev. Srečanje je bilo zelo napeto, žal pa je prekoračilo meje sportne dostojnosti. Obe moštvi sta igrali z elanom in veliko poštvovalnostjo. Oba napada sta lepo prodirala, bila pa sta premočno odločna pred golom. Krilci in obramba obeh moštev so bili na mestu.

Celje je takoj v začetku pr'čelo nevarno ogrožati nasprotnikov gol. Olimp se je kmalu znašel in je uprizoril nevarne napade. Igra je postala izenačena. V 23. min. je igralec Olimpa Vovk dejansko napadel igralca Celja Zupanca in zaradi tega je sodnik Vovka izključil. Igra je bila zdaj vse do konca odprta. Oba napada sta se zaman trudila, da bi potresla nasprotnikovo mrežo.

Tekmo je dobro sodil g. Rakić iz Sarajeva.

Gradjanski (Z) : Sparta 4 : 0 (2 : 0)

Zagreb, 23. oktobra. Pred 2.000 gledalci je bila danes odigrana ligaška prvenstvena tekma med domačim Gradjanskim in novincem v ligi, zemunsko Sparto. Gradjanski je nastopil kot velik favorit in se v igri tudi ni posebno naprezal, ker so bili Zemunci pač samo povprečni nasprotniki.

Zmago so si domači zasigurali že v prvem polčasu z dvema goloma Antolko-viča (v 16. min.) in Šiposa v 22. min. Po odmoru je bil spet Gradjanski popoln gospodar na polju in je rezultat prvega polčasa podvojil še z dvema goloma Wolfia (v 9. in 40. min.).

Tekmo je brez ugovora sodil g. Tončić.

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Concordia : Sparta 10 : 0. Podsavezna prvenstvena tekma z rekordno zmago bivšega zagrebskega ligaša.

Amsterdam: Reprezentanca celine : Holandska B 2 : 0. Tekma za trening za reprezentančno tekmo med Anglijo in celine, ki bo v sredo 26. t. m. v Londonu.

Po odmoru je skušal Olimp priti z odločno akcijo v vodstvo, toda obramba Celja je preprečila vse njegove načrte. Po 15. min. drugega polčasa je začel Olimp puščati in Celje je prišlo v premoč. V 16. min. je Dobraj po lepi kombinaciji iz neposredne bližine potisnil žogo v Olimpovo mrežo in 2 minuti kasneje je zopet isti iz neposredne bližine zvišal na 2:0. Celje je nadaljevalo svoje akcije, toda obramba Olimpa je nudila uspešen odpor. V 27. min. je igralec Olimpa Čater dejansko napadel igralca Celja Bajramovića. Sodnik je takoj zaključil Čatra, v tem hipu je navail Olimpov igralec Flis na sodnika in ga dejansko napadel, nakar je sodnik tekmo takoj zaključil.

Sodil je g. Vrhovnik iz Ljubljane objektivno in točno, a kljub strogosti ni mogel preprečiti surovosti.

V prijateljski predtekmi je mladina Celja porazila mladino Olimpa 4 : 0 (4 : 0). V štorah je moštvo Štore premagalo enajstoričnik Boruta iz Gotovelj 6 : 1 (3 : 1).

Mariborska skupina

ČSK : Zelezničar 4 : 0 (2 : 0)

Čakovec, 23. oktobra

Na igrišču Čakovčeka je bila danes popoldne odigrana prvenstvena tekma med starima rivaloma za naslov prvaka mariborskega okrožja LNP, in sicer med mariborskimi Zelezničarji in ČSK. Izid te tekme so vsi priistači nogometa pričakovali z velkim zanimanjem, saj je zmagovalac s tem postal letošnji jesenski prvak mariborskega okrožja. Zelezničarji so bili primorani, da so šli v Čakovec s precej okrnjenim moštvom. Nekateri igralci so še zmerom poškodovani, nekateri pa prisiljeni pavz rati, ker je to sklenil LNP. In tako je moral Zelezničar na težko pot v Čakovec brez kopice najboljših igralcev, kar je seveda močno vplivalo na sam potek in izid tekme. Zelezničarji so morali pustiti v Čakovcu obe točki in so se vrnili v Maribor s štirimi goli izgube.

Čakovec pa je imel danes spet svoj veliki dan. Vsi igralci brez izjeme so predvedli odlično igro, zlasti pa napadalna vrsta, ki je naravnost briljirala. Enajstoričnik Zelezničarja si je sicer v dno prizadevala, da bi prišla do uspeha, toda vse njeno prizadevanje je bilo spričo odklanjanje. Obramba, ki je ves čas igrala zelo poštvovalno, ni vzdržala in je proti koncu vsakega polčasa morala dvakrat kloniti. Krilci Zelezničarja so silihi preveč naprej, tako da je imel domači napad tem lažje delo. Napad gostov je igral zelo raztrgano ter se ni mogel povzpeti do skupne akcije. Razen tega so imeli igralci še precejšnjo smolo in je več žog zadelo drog, namesto, da bi obtičale v mreži.

Sodil je prav dobro g. Veble iz Celja.

Mariborski boksarji v Zagrebu

Herkules : Pekarski SK 4 : 1

Zagreb, 23. oktobra. V dvorani bivšega hrvatskega Sokola na Wilsonovem trgu je bil danes boksarski dvoboj med Herkulesom in Pekovskim SK iz Maribora. Tekma je bila dobro organizirana. Najprej je nastopilo moštvo Herkulesa proti Makabiju in zmagalo s 3 : 0, nato pa je Herkules nastopil proti Pekovskemu SK in zmagal s 4 : 1.

Tehnični rezultati so bili naslednji: bantam: Okomić (H) : Seneković (P) 1 : 0 po točkah.

peresna teža: Poldrugač (H) : Meglič (P) 0 : 1 po točkah.

welter: Jurković (H) : Švajger (P) 1 : 0. Jurković se je vdal v drugem kolu.

srednja kategorija: Krleža (H) : Štrukelj (P) 1 : 0 po točkah.

težka kategorija: Ipavec (P) : Hladny (H) 0 : 1.

Lepa zanimiva borba dveh rutiniranih boksarjev, ki je trajala tri kola.

Nadaljevanje izrednega občnega zbora ZNP: Včeraj dopoldne se je v Zagrebu nadaljeval pred štirimi tedni prekinjeni občni zbor zagrebskega nogometnega podsavezja. Tudi včeraj ni prišlo do sporazuma med opcijico, ki jo tvori Gradjanski z nekaj klubi, ter s sedanjo upravo. Skupščina je potekala zelo burno, nekateri delegati so si osebno očitali razne zavede in epilog teh debat bo najbrže na sodišču. Ko so bile volitve nove uprave, je opcijca, ki je štela 40 klubov, zapustila občni zbor in ni glasovala. Izvoljena je bila edina lista z dosedanjim predsednikom Bergerjem na čelu, ki je prejel 57 glasov od 93 upravičenih klubov. Berger pa je odklonil izvolitve, nakar je bil za predsednika izvoljen član Haška dr. Miloslav Milinarić, Berger pa za častnega predsednika.

Nadomestne volitve v francoski senat

Paris, 23. oktobra. AA. Havas: Danes so bile delne volitve za senat. Do dveh popoldne je bilo izvoljenih 14 neodvisnih republikancev (+2), 7 levičarskih republikancev (+1), 7 neodvisnih radikalov (+4), 23 radikalnih socialistov (+4). Ponovnih volitev bo še 30. Niso še znani rezultati iz 14 volilnih okrajev. Med izvoljenimi so: Pernot, dosedanji senator, bivši minister republikanske levice; Fabri, dosedanji senator in bivši minister republikanske levice; Lafonde, dosedanji senator radikalnih socialistov in bivši minister; Malarne, neodvisni radikal, narodni poslanec iz Alžira; Sarraut, senator radikalnih socialistov in minister notranjih zadev; Palmade, senator radikalnih socialistov in bivši minister.

Ulster noče k Irski

London, 23. oktobra. AA. Ministrski predsednik severne Irske je izjavil sodniku »Sunday Dispatch«, da je on de Valeri odgovoril, da ne more sprejeti njegovih predlogov o novih pogajanjih za zedinjenje obeh delov Irske. Lord je obenem dostavil, da bi vsak poskus v tem smislu izrazil državljansko vojno na Irskem. Noben politični šef Ulstra ne bi mogel preprečiti vstaje lojalnih elementov, če bi Ulster pokazal slabost s tem, da bi se lotil takega načrta, kakršnega predlaga de Valera, ker bi to pomenilo, da se je začel proces razpadanja v sruca angleškega imperija. Severna Irska ne polaga nobene važnosti na objube de Valere in na poročstva, ki jih nudi. Nasprotno je severna Irska pripravljena, da je treba napraviti konec takim prizadevanjem.

Svetislav Petrović se je poročil

Split, 23. okt. p. Tu se je danes v popolni tajnosti poročil znan filmski igralec Svetislav Petrović. Vzlet je nemško operno pevko Friedl Schuster. Poročila sta se po starokatoliškem obredu, Schusterjeva je podala izjavo, da tudi še nadalje obdrži nemško državljanstvo.

Nov višinski rekord enomotornih letal

Rim, 23. oktobra. AA. Stefani: Italijanski letalski polkovnik Mario Peci je postavil nov mednarodni rekord poleta v višino s tem, da je dosegel 17.074 m višine in sicer z letalom znamke »Caproni«, z motorjem »Piaggio«. Doslej je imel rekord angleški letalec Adam, ki je dosegel višino 16.440 m z aparatom »Bristol Pegazus«. Letalo s katerim je letel polkovnik Peci, je enomotoren aparat, težak 1.690 kg in je to prvi aparat, ki ima hermetično zaprto kabino, tako da pilot ne čuti nikakih atmosferskih sprememb.

Oboroževanje Egipta

Kairo, 22. okt. w. Egiptska vlada je izdelala triletni oboroževalni načrt, po katerem namerava do 1. 1940. ustanoviti vojsko, ki bo imela najmanj 100.000 vojakov s tem, da je dosegel 17.074 m višine in sicer z letalom znamke »Caproni«, z motorjem »Piaggio«. Doslej je imel rekord angleški letalec Adam, ki je dosegel višino 16.440 m z aparatom »Bristol Pegazus«. Letalo s katerim je letel polkovnik Peci, je enomotoren aparat, težak 1.690 kg in je to prvi aparat, ki ima hermetično zaprto kabino, tako da pilot ne čuti nikakih atmosferskih sprememb.

Verske šole v Avstriji odpravljene

Dunaj, 22. okt. br. Notranji minister dunajske pokrajinske vlade je izdal naslednji odlok: Glede na razne dogodke v zadnjem času in glede na potrebo vzgoje mladine v narodno-socialističnem duhu, odreja s takojšnjo veljavo, da se zapro vse verske zasebne šole s pravico javnosti ali brez nje in sicer na vsem področju ljudskega solstva, višjih šol, srednjih šol, učiteljskih, trgovskih in obrtnih šol, vsteviških, gospodinskih in ženske strokovne šole. Prav tako se morajo takoj zapreti vsi konfesionalni dijaški in dekliški domovi. Ta odlok je bil danes v vsej Avstriji izvršen in so z današnjim dnem zaprti vse samostanske šole ter celo vrsto drugih zasebnih šolskih zavodov.

Druga internacionala za spremembo pogodb

Bruselj, 22. okt. b. Izvršni odbor socialistične delavske internacionala je zaključil svoje delo in sprejel naslednjo resolucijo: Po mesečnjim izmenjavam misli o sedanjem mednarodnem položaju ugotovlja socialistična internacionala, da monokvantska konferenca ni bila podobna konferenci, kakršna je zahteval ameriški prezident Roosevelt. Monakovski sporazum je bil podpisan, ne da bi bila CSR sodelovala pri njegovih sestavi. Z monakovskimi sklepi so močno oslabiljene evropske demokracije

čez drn in strn

TRAGEDIJA NA VASI

Zaslepljen zaradi nepotrebne ljubosumnosti je zaklal svojo ženo in nato pokončil še sestre metar iz Borskega Kudnika pri Leskovcu v Srednji Doli. Pred šestimi meseci se je bil poročil z 19-letno Cveto. Toda mož se je kmalu začel pripravati na ženo in zahajati v vas k sosedom. Tam je slišal vse mogoče in nemogoče stvari o svoji ženi, ki so jih vedele povedati te vaske klepetulje. (»Slovenski dom«, 1. X.)

Hudo je pač, da sprožijo pogostokrat tudi velike, zelo žalostne zgodbe tako malenkostne, smešne pripombe. Nekdo nekoga zakolje — slučaj je nanesel, da mesar. Prav, kaj je treba ob tekmah? Tragičnem dogodku vse sosedo na lepem proglasijo za vaske klepetulje, ko bi se med njimi vendar utegnili najti najbrž kak resen, pošten mož?

EKSPLOZIJA

Na učiteljsku v Erfurtu se je primerila te dni eksplozija, ki je odrgala nekemu dijaku roko. Trije dijaki so delali poskuse s kalijevem kloratom in rdečim fosforjem. Pri tem se je razpočila steklenica, ki je odrgala enemu izmed eksperimentatorjev roko, dva druga pa manj nevarno poškodovala. Brezročnega dijaka so odpeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo. (»Jutro«, 19. X.)

Nič ne rečemo, z obojim se sprizajmimo, naj dijaku odrga roko steklenica ali eksplozija. Samo tega ne zahtevamo od nas: da nekoga, ki je izgubil eno roko, proglasimo za brezročnega.

IZ NOVE ČESKOSLOVASKÉ

Toda Gospod nas ni hotel uničiti. Kajti prihranjena nam je bila vojna, v kateri bi bili popolnoma uničeni. Vendar smo nekoliko odvrtni jezo, božjo od sebe, ker smo se zadnje čase iskreno zatekali k Tynski Materi božji in sv. Vavclavu, pod čigar varstvo smo nameravali postaviti našo armado. Popolnega uničenja nas je obvarovalo spokorno življenje in goreča molitev naših do-

brih sorojakov, ki so sicer v manjšini, a so delali Bogu silo s svojimi molitvami. (»Slovenec«, 22. X.)

Prevod je pravijo, umetnost zase, zlasti kadar gre za težke, kočljive reči, Bog prizanesi tistim, ki jim je bila vojna samo prihranjena, kakaj kar nam je prihranjeno. bo nekoč izplačano z glavnico in obrestmi. Eno samo upanje še obeta »Slovenec«: da lahko tudi manjšina s svojimi molitvami dela silo Bogu.

PO PADCU KANTONA

V trenutku, ko so Japonci zasedli južno-kitajsko prestolnico Kanton, so dobili v svoje roke ves kitajski trg. Kanton je bilo zadnje veliko kitajsko pristanišče, skozi katero je Kitajska trgovala z Evropo in narobe. S padcem Kantona pa se je zamajala tudi angleška postojanka Hongkong, ki leži ob vhodu v kantonsko pristanišče in je bila prav za prav ogromno trgovsko skladišče, ki je zalagalo ves južni Kitaj z blagom, zadnje mesece pa predvsem z orožjem... Japonci imajo sedaj lepo priliko za uredničenje svojih načrtov. Zakaj jih ne bi izkoristili! (»Slovenec«, 23. X.)

Čangkajske o Kristusu: Lari na Veliki petek je bila moja prva beseda: Življenje, ki vodi človeka vredno, ne more biti brez vere. Letos sem izbral za temo: Zakaj moramo verovati v Jezusa? Jezus je bil začetnik družabnega prepoveda. Napadel je iz vsemi močmi vse zlobne sile in družbi in je izkoreninil napake. Njegov namen je bil, ustvariti nov rod. Jezus je bil tudi začetnik verskega prepoveda. Videli je versko korupcijo svoje dobe. Mogotci so izkoristili svoj narod in ga s praznovanjem varali. Kaj je osnova Kristusovega prepoveda? Jaz jo najdem v Njegovem duhu ljubezni. V tem duhu je zatrl sistem neenakosti, da bi vsak mogel uživati človeške pravice, svobodo in enakost. Misli je, da so na zemlji vsi ljudje bratje, zato je hotel, da se drug drugega ljubijo, hotel je pospešiti mir in pravico med narodi. (»Slovenec«, 28. X.)

Maribor preko nedelje

Maribor, 23. oktobra. di so se že pojavili zimski plašči, nekatere občutljivejše dame celo v kožuhih. Včerajšnje in današnje vreme je opozorilo Mariborčane, da se bližajo zimskemu času. Snoči je bil v Kazini

spominski koncert ob 20letnici Cankarjeve smrti

Priredila ga je tukajšnja podzveza delavskih pevskih, umetniških in glasbenih društev. O pomenu Cankarjevih del je govoril g. J. Petljan. Z ubranim petjem so nastopili pevci glasbenega društva železniških delavcev in uslužbencev pod vodstvom gospoda Maksa Schönherria, dalje delavska pevsko društvo pod vodstvom R. Glabučnika, pevsko društvo Grafika pod vodstvom V. Živka, pevsko društvo Enakost pod vodstvom g. Plevanča in pevsko društvo pekarskih pomočnikov pod vodstvom g. A. Horvata.

Parastos za knezom Arsenom

je bil dopoldne v pravoslavni kapeli v meljski vojašnici. Prisostvovali so mu številni mariborski odličniki, polnoštevilo se je zbral tudi mariborski častniški zbor.

Ob osmi obletnici Gortanove smrti pa je bila danes ob 11. v stolnici maša zadušnica, med katero so peli naši vrli Jadrancovi.

Nezgodna prof. Gasperina

Na križišču Aleksandrove ceste in Sodne ulice je vozila s precejšnjim tempom na motornem kolesu Franciska Vaupotič iz Plinkove pri Zgornji Kungoti. Prehiteli je hotela neki tovorni avto, pa je pri tem podrla prof. Filipa Gasperina. Motoristka in prof. Gasperin sta padla. Pri tem si je prof. Gasperin poškodoval koleno, dočim se ni motoristki nič hudega pripetilo. Pač pa je motorno vozilo precej poškodovano.

Vlomilci in rokomavhi

Ko se je snoči vračal Josip Nekrep domov po Smetanovi ulici, je slučajno opazil, da gori v posebni sobi očetove gostilne v Smetanovi ulici 54 luč. To se mu je zdelo čudno, zlasti, ker je slišal ropot in ker je bilo okno na ulico odprto. Postal je pozoren. Svojo ženo je postavil za stražo pri odprtem oknu, sam pa je vdir v notranjost gostilniške sobe. Vlomilec je seveda

ob bližajočih se korakih pobegnil skozi okno. Tukaj pa ga je že čakala Nekrepaova žena, ki ga je zgrabila za rokav, tako da se je le z največjo težavo izmuznil in izginil v temno noč. Nekrepaova žena je prepoznala v vlomilcu hlapca Gabrijela Zamudo od Sv. Marjete pri Ptuj, ki je bil že več let zaposlen pri Nekrepevih. V njegovi spalnici pa so našli razno drobnarijo, perilo, 100 din gotovine in druge predmete. Zdi se, da je imel Zamuda, ki ga sedaj išče policija, pri tem posonečen vlomilskem podvigu tudi nekega pajdaša, ker sta Nekrepaova slišala žvižg, ki je bil očitno znak Zamudi, da se bliža nevarnost.

V Klopcah pri Slovenski Bistrici so vdirli še neizsledeni vlomilci v stanovanje posestnice Marije Pilberškove. Pretaknili so vse kote in odnesli razne predmete v skupni vrednosti okoli 600 din. Orožniki vršijo temeljite poizvedbe.

Pekovskemu pomočniku Josipu Vrblu iz Jenkove ulice pa so odnesli iz spalnice moško srebrno uro, srebrno cigaretno dozo in druge predmete. Policija poizveduje za nekim osumljenecem, ki je spal dalj časa z Vrblom v isti sobi.

Obracunavanje

V Glinčah se je pojavil pri posestniku Vinku Pečarju njegov sosed 43letni posestnik Alojzij Toplak, ki je Pečarja terjal za dožnjih 100 din. Pečarja pa je ta terjatev tako razburila, da je segel po sekiri in zamahnil z njo proti Toplaku, da je slednji oblezel v nezavesti. Zadeva bo končala pred sodniki.

V neki gostilni na Pobrežju pa je nastal slični ob napovedi policijske ure in odpravljanju gostov krvav obračun med nekim gostom in gostilničarjevim bratom Martinom Vinterjem. Ko je Vinter spravljaj goste iz gostilne, je to nekega vročekrvneža in bojevitca tako vznemirilo, da je z nožem navalil na Vinterja in mu prerezal žile na levici. Vinterja so prepeljali v bolnišnico, napadalca pa iščejo orožniki.

Usodna eksplozija v kamnolomu

33letni Mirko Guštin iz Sežane je polagal mine za razstreljevanje kamenih plasti v svojem kamnolomu v Dravci pri Vuzeu. To delo opravlja že dolgo let in

Ramon Gomez de la Serna:

Teta Monika

Na obealniku tete Monike sta vedno viseli sabla in čepica — in vedno smo bili vsi prepričani, da je častnik, ki se je pravkar mudil tu na obisku, ali pa je še na obisku, nekaj trenutkov prej nasmehljan stal pred ogledalom.

Tako je bila na popoln način pred vstopom v sobane naše drage prijateljice, ali boljše resno sorodnice naznačena gesta, da je tu vsakdo neustrašno in brez pridržka razorožen.

Klobuka ali palice teta Monika ni marala obesiti na svoj obealniki, to bi lahko zavajalo k napačnim tolačenjem, zato je bila zelo vesela, da je premogla tako reprezentativen in viteški okras.

V svoji najzgodnejši mladosti se je Gustav rad igral s sablo in si je na glavo, naltikal čepico, da bi se malo ponorčeval iz gosta. Toda kmalu je dognal, da nikdar nikoli ni gosta v salonu in da tista reč sploh ne pripada oficirju, zaradi katerega se Gustav nikoli ni upal v salon.

Gustav je skoraj sleherni dan obiskal ljubo teto Moniko, da je užival ob njeni usvajajoči konverzaciji. Da, zadrževal je ob njenem pripovedovanju, ki je bilo podobno pletenju volnene nogavice z debelimi, počasnimi, pretikajočimi se iglami. Gustav je zahajal k teti Moniki, da bi se odpeljal v tej tihočni hiši, kjer se nikoli ni ničesar zgodilo.

»Tvoja sabla in tvoja čepica branita tudi mene, ljuba tetka«, je rekel nekoč. »Toda čuvaj se«, je ob drugi priliki posvaril tetko, »takšnih sabel in takšnih čepic dandanes ne nosijo več, ljuba tetka, to je lahko v škodo tvoji varnosti.«

»Pusti to — pusti to — nihče ne bo tega opazil, tat je mnogo bolj boječ kakor oni, kogar hoče okrašt«, je rekla tetka.

In tako je prenehal pogovor o nesodobnosti obeh rešilnih predmetov. Teta Monika je še nadalje sleherni jutro lastno-ročno čistila sablo in čepico in je svetlikala portepé z najboljšimi mažami, ki jih je v majcenih obrokih razdeljevala na koščke starih usnjenih rokavic, katere je premogla še iz časov, ko je bila abonirana pri raznih gledališčih.

Ker se Gustavu pri teti Moniki ni nikoli zgodilo nič posebnega, je motril njeno hišo kot nekakšno oazo, tako rekoč kot negativen kraj. Ko pa je lepega dne spet stopil v pred sobo, sta se mu sabla in čepica nenkrat zazdeli mnogo bolj živi kakor drugače. Res se mu je zdelo, kakor da je obtožil beselil tja častnik, ki vselej, kadar odloži pas s sablo, vzbujata vtis, ko da hoče obiskati gotov kraj. Familiarna, ljubezniva, toda nekoliko brezstidna gesta.

Ko je Gustav ta večer odložil klobuk in pogledal v ogledalo, se je kar zdrl. Prvič v svojem življenju je razumel namestitev te čepice in hladnega orožja. Stori je ta večer, kar mu sicer nikoli ni padlo v glavo: potrkal je na vrata salona, čeprav je vedel, da ljuba tetka navadno sprejema le v budoarju, kjer vselej ob njegovem vstopu odloži naočnike. Ta njena navada je bila še iz prvih časov, ko je sploh začela nositi naočnike in takrat ji koketnost še ni dovoljevala, da bi jih pred vsakomer obdržala na nosu.

»Notri, notri! se je odzvala teta. In zdajci se je Gustav znašel nasproti nekemu stotniku iz starih časov. Stotnik je vstal in stopil proti gostu.

Gustav je najsposiljeveje pozdravil in je pri tem že iskal z očmi drugo čepico in

se mu ni doslej pripetila nobena nesreča. Tokrat pa se je iz se neugotovljenega vzroka smodnik predčasno vrgel. Silovito eksplozivnega pritiska je vrgla Guština sreča v nesreči, ker bi bila sicer katastrofa neizbežna. Pri tem je Guština zlomilo desnico, razen tega pa je dobil tudi težje poškodbe po glavi in obrazu. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer si zdravniki prizadevajo rešiti mu življenje.

Tatvine koles brez konca in kraja

V zadnjih mesecih si dan za dnem sledijo drzne tatvine koles. Danes ni v Mariboru nobeno kolo več varno pred kriminalnim »poslovanjem« raznih sumljivih ljubiteljev koles. Nedvomno je v ozadju organizirana toipa spretnih tatov, ki prežijo na vsako priliko, da bi komu odpeljali kolo. Grafiku Ignaciju Lpavicu iz Delavske ulice 13 so odpeljali moško kolo znamke »Sokol« ev. št. 2-2176, vredno 1600 din. Mizarskemu pomočniku Rudolfu Kranjcu iz Meljskega hriba 63 so odpeljali moško kolo ev. št. 136658-2 vredno 1600 din. Tretje kolo, ki je izginilo slugi

Zločinec Zavrl ni mogel pobegniti v Nemčijo

Po zaslišanju v Litiji bo oddan sodišču v Novem mestu

Litija, 23. oktobra. Dolenjska z Zasavjem vred se je oddahnila, ko so ljudje izvedeli iz nedeljskega »Jutra«, da je prišel pravici v roke dolgo iskani Polde Zavrl, znan pod domačim imenom Petjevkovo Polde iz Orešja pri Sv. Križu. Včeraj so ga zasliševali na orožniški postaji v St. Vidu pri Stični. Tamkajšnji komandir g. Avgust Golob ga je po zaključeni preiskavi dal trdno ukleniti, kajti je treba s takim ptičem, ki je že enkrat ušel iz varnih mariborskih ječ, ravnavati še previdneje kakor prvič.

V Litijo so prepeljali Zavrla z avtom fotografskega mojstra Erjavca iz Stične. Med potjo so se nekajkrat ustavili, da bi ugotovili kake podrobnosti glede vlovov, ki so bili zadnje čase izvršeni v Temeniški dolini in po drugih dolenskih krajih. Polde Zavrl pa je postal še bolj zakrknjen, kakor ob prvem zaslišanju na šentviški orožniški postaji. Zdjaj taji še tisto, kar je že bil priznal pri prvem zaslišanju.

Vodstvo nadaljnje preiskave je prevzel litijski vodnik g. Juro Mavračič, ki je znan kot eden najbolj spretnih kriminalistov med orožniki. V teku prihodnjih dni bodo

Francu Pekarju s Pobrežja, je znamke »Touring« in ima ev. št. 131640-2. Cetrto kolo (žensko), ki so ga odpeljali delavki Tereziji Erhaticevi iz Studencev, pa ima ev. št. 12.5113-2 in je vredno 1600 din.

Kandidature JZ2 Maribor desni breg

Včeraj je bil »Pri zamorcu« sestanek delegatov JZ2 za srez Maribor-desni breg. Na sestanku sta govorila senator dr. Schaubach in duhovnik Marko Kranjc. Prvotno je bilo čuti po Mariboru, da se potegujeta za kandidaturu tudi mariborski podžupan Fran Zebot, ki je doslej vedno kandidiral v srezu Maribor levi breg, in odvetnik dr. Veble. Na večerajšnjem sestanku pa je bil določen za kandidata posestnik Kolman iz Slivnice pri Mariboru. Pri volitvi za namestnika sta bila predlagana mariborski podžupan Zebot in višji železniški kontrolor Josip Ferk. Pri glasovanju je dobil Ferk 30 glasov, Zebot pa 10, tako da je Ferk proti Zebotu prodir. Poslanec bivše SLS v srezu Maribor desni breg je bil, kakor znano svojčas posestnik Stefan Falez iz Orehove vasi pri Slivnici, ki pa sedaj ni več prišel v poštev kot kandidat.

Zločinec Zavrl ni mogel pobegniti v Nemčijo

Po zaslišanju v Litiji bo oddan sodišču v Novem mestu

s patroljo odvedli Poldeta Zavrla v Renke, kjer je bilo vlomljeno v ribiško letovišarsko hišico, dalje na Sv. Križ, kjer je Polde oplenil peka Šketa in gostilničarko Koprivnikarjevo na Pihu. Število prijavljenih vlovov in tatvin je zadnje dni naraslo in vse so prisodili Poldetu Zavrlu. Fant pa taji tudi tiste grehe, ki so mu že dokazani. Po zaključeni preiskavi bo Polde Zavrl oddan okrožnemu sodišču v Novem mestu, na katerega območju je izvršil prve prijavitelne grehe in bil naposled prijel. Saj je tudi razpisalo novomeško sodišče prvo tiralico za Petjevkovo Polde.

Pred tedni se je zadrževal Polde Zavrl blizu nemške meje na Črni pri Prevaljah. Zelel je pobegniti čez mejo. Zaradi dogodkov v zadnjem času pa je bila meja dobro zastražena in tako tudi Polde ni mogel v tujino. Nato se je skušal splaziti preko mešnikov še pri Mežici, a tudi zaman. Polde ima v Gradcu sorodnike in se je hotel pri njih rešiti pred strogostjo naših zakonov. Ko pa je nekaj časa zaman oprezal na meji, se je vrnil na Dolenjsko in je kradel tako dolgo, dokler ga niso prijeli. Zdjaj bo pa lep čas na varnem.

Pred rojstvom dvojčkov umorjena

Strahovit zločin priležnika nad mlado vdovo

Zagreb, 23. oktobra. Iz Križevcev poročajo o strahovitem zločinu, katerega žrtev je postala 40-letna vdova Mara Mušalova, ki je prebivala v vasi Pogančecu, občina Vrbovec. Mara Mušalova je bila v blagoslovljenem stanju. Nedavno večer se je podala v klet, ki stoji nedaleč od hiše, da bi prinesla vina za tečake. Ker pa se dolgo ni vrnila, sta se podala dva tečaka pogledat, kaj se je zgodilo gospodinji. Na vse presenečenje sta našla blizu kleti ležečo Mara, ki je bila negibna, mrtva. Ko sta tečaka poklicala na pomoč in so vdovo natančneje pregledali, so našli rane na prsni in na obeh rokah, glava pa je bila odsekana, le malo se je še držala kože na vratu. Poleg nesrečne vdove je ležala tudi krvava sekirica, s katero je zločinec končal Marino življenje.

Slum je seveda takoj padel na priležnika mlade vdove, ki jo je že dalje časa izkoriščal. Posebno mučno je bilo priležniku, ko je videl, da je Mara zanosi in ji je zato že dalje časa prigovarjal, naj se reši svojega stanja, Mara pa se ni hotela ukloniti, zato ji je priležnik stalno grozil, da jo bo

ubil. Pri raztelesenju je sodni zdravnik ugotovil, da bi morala Mara Mušalova že čez mesec dni poroditi dvojčke, in sicer dva krepka sinčka.

Zavoljo petelina je ubil starčka

Petrinja, 23. oktobra. V Lasinskem Sjeničaku je na tragičen način izgubil življenje 80-letni starček Milovan Jurić. Sosed Stevo Carević je prišel pred starčkovo hišo in ga začel klicati: »Striček Milovan, pridvi ven, moram ti nekaj povedati!« Nič hudega slišati je Milovan Jurić prišel iz hiše, kjer pa ga je Stevo Carević naenkrat začel biti s pestmi, da se je starček zdrgnil. Dobil je pretres možganov. Carević je pobegnil, starčka pa so nezavestnega prenesli v hišo, kjer se je 27 ur boril s smrtjo. Carevića so naslednji dan prijeli orožniki. Izpovedal je, da je bil na starčka hud, ker je njegov tetki očital, da mu je ukradla petelina. In zavoljo enega samega petelina je moral starček v grob. Carević pa je ječ.

Sreča z darežljivo roko

Kar tri velike tombole s številnimi dobitki

Ljubljana, 23. oktobra. Kar je današnja nedelja ostalo ljudi v mestu, so bili ob blizu ali od daleč priče svojevrstne atrakcije. Doživeli smo nedeljo, ko so se v Ljubljani vršili kar trije širokopotezno organizirani srečolovi hkrati. Na kazinskem vrtu so funkcionarji »Branibora« od jutra do večera razdeljevali dobitke — bilo jih je kakšnih 10.000 vsega skupaj. Popoldne je na vrtu restav-

racije pri »Levu« Zveza rejcev malih živali privabila na svojo tombolo množico občinstva iz mesta in okolice, ob istem času pa so imeli še viški gasilci svoj srečolov na prostoru zraven doma, h kateremu se je zbralo čez 3000 ljudi.

Naval na dobitke »Branibora«

Srečolov Branibora je v naši javnosti vzbudil vsekakor izredno živahno zanimanje, i kar se tiče darov za dobitke, i kar se tiče nakupovanja srečk. Zadnje dni je tekmovala vsa Ljubljana, da se založi s čim večjo količino srečonosnih listkov, a ko so se ljudje po trgih in vogalih skoraj trgali za srečke, so razen na dobitke brez dvoma iskreno mislili tudi na tiste, ki jim je bil čisti prebitek namenjen. Vabljenje pa je učinkovala tudi razstava v izložbenem oknu Tiskovne zadruge, ki je obetala nekaj prav zavidanja vrednih darov, med njimi predvsem krasno umetnino akademika Jame, oljnatu sliko Bleda.

Ko so davi ob 8. na kazinskem vrtu pričeli razdeljevati dobitke, se je od vsega kraja zbrala tolikšna množica dobitnikov, da je policija kar s težavo skrbel za red. Na vrtu je bilo improviziranih kakšnih 20 paviljonov, vsak izmed njih je moral odpraviti po 500 številki. Dobitki pri tolikšni množici kajpak niso mogli predstavljati samih dragocenosti, saj so vrhu vsega izvirali iz samih poklonov dobrih ljudi. Največ je bilo knjig in med njimi mnogo starejših brošuranih izdaj, ki so

ZELO PRIJAZNO

»Gospod natakar.« v vaši gostilni sem izgubil stotak. Če ga boste našli, prosim, da mi ga vrnite!«

Natakar: »A če ga ne najdemo?«

Gospod: »Potem ga pa obdržite sami.«

FOTOGRAFIJA

Jure se je dal za ženin god fotografirati in ji je kot dar slovesno izročil svojo sliko.

»Toda, Jure«, pravi ženica, »na sukničju imajo en gumb premalo.«

»Hvala Bogu, naposled si to vendar opazila.« je mirno odgovoril Jure.

založbam obležale na policah, zdaj pa so prišle na dan, da pomagajo rojakom za mejo. Ta povodenj literature, ki se je danes razlila med ljudi, utegne komu dati pobudo, da bi bilo vobče dobro, če bi po brskali po nekaterih skladiščih, kjer trohni mnogo starega, a dobrega štiva, in da bi vse to kar naravnost — brez srečolova, spravili med ljudi, ki pogrešajo tiskane besede. Vse one dobitnike, ki do danes niso dvignili svojih dobitkov, vabi Branibor, da pridejo ponje danes ali jutri (24. ali 25. t. m.) v društveno pisarno na Tyrševi cesti 1. IV. nadstropje. Uradne ure so od 9. do 12. in od 15. do 18.

Velika udeležba na Viču

Obilno sveta se je popoldne zbrala na gasilski tomboli na Viču. Ljubljanci so pač hoteli izkoristiti lepo nedeljo, da mimogrede napravijo kratek izlet, potem pa zavijejo še v katero izmed priljubljenih krajev v okolici. Viški gasilci so s tombolo prav lepo uspeli, prepričali so se lahko, da uživa njihovo požrtvovalno delo mnogo simpatij tudi daleč preko področja čete. Deset moških, oziroma damskih koles je zreb po vrsti naklonil: mizarju Drnkoviču z Glinca, sodarju Jožetu Hočevarju iz Zg. Šiške, Katici Cerničevi z Glinca, hčerki tovarnarja Stankl Zalokarjevi z Glinca, O. Prebilu iz Rožne doline Justi Česnovarjevi iz Gaberja pri Dobrovi, Antonu Uršiču z Brezovice, Janezu Potrebuježu z Vrhnike, Francetu Kožarniku iz Stranske vasi pri Dobravi in Jožefi Zalarjevi z Viča. Kuhinjsko opravilo je dobila Milena Klopčarjeva z Mirja, vrečo bele moke pa je zadela G. Grudnova z Mirja, a jo je takoj darovala četi, da jo razdeli med družine najubžnejših gasilcev. Blago za moško obleko je usoda naklonila dijaku meščanske šole Jožetu Kuncu, blago za žensko obleko ga Sohadolnikovi, seženj drv pa je dobila Milena Vidmarjeva iz Rožne doline. Bila je to prva večja prireditelj te vrste po vojni na Viču in uspeh je dal četi pobudo, da še večkrat seže po tem popularnem sredstvu v prizadevanju za napredek gasilstva.

Lepi dobitki pri rejcih

Nadvse razgibano je bilo vse popoldne do trde teme na restavracijskem vrtu pri »Levu«. Tombola Zveze rejcev malih živali pa tudi ni bila od muh. Srečolovce so privabila tri motorna kolesa. 20 koles, 2 šivalna stroja, 2 radijska aparata, kompletni opremi za spalnico in za kuhinjo, pa še mnogo drugih dobrih koristnih reči. Zvočnik je razglašal številko za številko, a na stotine in stotine ljudi je potrpežljivo čakalo vse dolgo popoldne, v tišem upanju, da nazadnje morda le še pridejo na vrsto. Nekaj »čjih nagrad so izvoljenci sreče kmalu razgrabili, a še tik pred 18. uro, ko je bilo zrebanje zaključeno, je prišel na vrsto lep, moderen radijski aparat, zadnji dobitek pa je bila plemenska koza, tako da je razglaševalec lahko prav po pravici za zaključek voščil zbrani množici: »Na dobro rejo!« Izmed srečnikov se jih je nocoj le manjše število zglasilo, da dvignje večje dobitke. Med njimi so bili vodovodni instalater Matko Mihelič iz Kranja (motor), trgovka Fanči Polakova s Crnuč (motor), tovarniški delavec Urban Bizovičar iz Ljubljane (kolo), N. Globočič iz Ljubljane (kolo) in smetar Ivan Kranjc, ki mu je usoga naklonila blago za moško obleko.

Naše gledališče

DRAMA

Ponedeljek, 24.: Zaprtlo. Torek, 25.: Veriga. Red B. Sreda, 26.: Trideset sekund ljubezni. Red Sreda.

Četrtek, 27.: Potopljeni svet. Red Cetrtek.

OPERA

Ponedeljek, 24.: Zaprtlo. Torek, 25.: Zaprtlo. Sreda, 26.: Gorenjski slavček. Premierski abonma.

Četrtek, 27.: Poljub. Premiera. Premierski abonma.

Foersterjeva-Polčeva opera »Gorenjski slavček« bo peta prvič v letošnji sezoni v sredo 26. t. m. Uprizoritev »Gorenjskega slavčka« spada v krog prireditelj, ki jih prenaša ljubljanska radijska oddajna postaja v proslavo 10letnice svojega obstoja. Zasedba bo ista kakor v lanskem sezoni. Predstava bo za premierski abonma.

Prihodnja premiera v opernem gledališču bo v četrtek 27. t. m. Pelj bodo Smetanovo opero »Poljub« za premierski abonma.

Za danes napovedani Balokovičev violinski koncert je preložen.

Neštevite poklone

za Vaš izredni izgled boste prejeli, ako se boste posluževali KHASANA rdečila za ustne in za lice. KHASANA daje obrazu lepoto in mladostno svežost, ne da bi se stutila njegova uporaba. Obe sta odporni proti slabemu vremenu, vodi in poljubom.

Za diskreten ton: Superb, za živahnješe učinkovanje: Corall ali Carmine, za zagoreli izgled: Khasana-Soleil.

KHASANA